

BÙI LẨM

ĐÀN BẦU

CĂN BẢN

Sách này sử dụng được cho các nhạc cụ

- ĐÀN TRANH
- ĐÀN CÒ
- ĐÀN KÌM
- SÁO TRÚC

NHÀ XUẤT BẢN ÂM NHẠC

BÙI LÃM

ĐÀN BẦU CĂN BẢN

NHÀ XUẤT BẢN ÂM NHẠC

800S - X0 - XXX0 XX0 - X0
0XX - 0X - 5003 800S - VA

LỜI GIỚI THIỆU

Có những thính giả âm nhạc người nước ngoài, để nói về tiếng ĐÀN BẦU, đã gọi nó là “linh hồn” của dân tộc Việt Nam. Một nhận xét như thế phải chăng chỉ là do cảm tính hay động cơ hữu nghị? Không hẳn vậy: Nếu nói về xuất xứ thì ĐÀN BẦU có lẽ là cây đàn mà nguồn gốc dân tộc ít phải bàn cãi hơn cả. Đó cũng lại là cây đàn mà SỰ THÍCH ỨNG VỚI THANH ĐIỀU NGÔN NGỮ VIỆT NAM CÓ THỂ XEM LÀ LÝ TƯỞNG. Mặt khác tính cách “ĐỘC ĐÁO, SÁNG TẠO” của cấu trúc ĐÀN BẦU ĐẶC BIỆT LÀ PHƯƠNG PHÁP TẠO ÂM VÀ SỬ LÝ ĐỘ CAO CÁC ÂM TRÊN (MỘT) DÂY của nó đã được nhiều nhà nhạc khí học nghiên cứu và khẳng định.

Tuy nhiên, mặc dù tất cả những điều lý thú và kỳ diệu mà người đã, đang và còn sẽ nói về cây ĐÀN BẦU, có một sự thật lịch sử là cho đến giữa thế kỷ XX, cây đàn này vẫn chỉ tồn tại với tư cách là một nhạc khí dân gian, không mấy được coi trọng (“ĐÀN BẦU AI GÂY THÌ NGHE...”) Và tương đối ít phổ biến.

Và cũng đúng là chỉ từ cách mạng tháng tám và trong cuộc kháng chiến trường kỳ, dưới ánh sáng của bản Đề Cương Văn Hóa cùng với phong trào “trở về nguồn”, khôi phục và phát huy tinh hoa nghệ thuật truyền thống dân tộc, nhiều nhạc khí cổ truyền mới được “phát hiện” lại, được nghiên cứu, cải tiến đáng tham gia vào những hoạt động âm nhạc trong thời đại mới. ĐÀN BẦU chính là một ví dụ điển hình của một hiện tượng hồi sinh và phát triển rực rỡ sau hàng thế kỷ sống âm thầm, đơn độc với cái tâm trạng:

“...Như đóa hoa thơm mà mọc giữa rừng
Thơm cay ai biết, ngát lừng ai hay...”

Từ năm 1955, ĐÀN BẦU đã chính thức bước chân vào trường Âm Nhạc Việt Nam (nay là Nhạc Viện Hà Nội), trở thành một nhạc khí của giới chuyên nghiệp. Từ mái trường đó (và cũng có khi không xuất thân từ một trường nào) nhiều thế hệ nghệ sĩ, nhạc công xuất sắc - trong đó có cả PHÁI NỮ tham gia đã gieo rắc tiếng ĐÀN BẦU khắp nơi trên đất nước và cả trên nhạc đài quốc tế, thu lượm được những thành công khá vang dội và thật đáng tự hào.

Nhưng do chỗ thiếu một thời quá độ, chuyển tiếp dần từ tính cách DÂN GIAN “NGHIỆP DƯ” sang tính cách BÁC HỌC, CHUYÊN NGHIỆP, nhiều vấn đề của ĐÀN BẦU còn phải được tiếp tục nghiên cứu giải quyết. Những đề án cải tiến về cơ cấu, những ngón kỹ thuật mới luôn luôn được đề ra, con đường như có vẻ còn dài trước khi ta tiến đến một trạng thái tương đối ổn định trong quá trình phát triển ĐÀN BẦU. Đặc biệt, về mặt dạy và học, tức là vấn đề phương pháp sư phạm, mảnh đất hầu như còn để trống cho các sáng kiến cá nhân, thiếu những công trình đúc kết khoa học và cơ bản.

Chính vì vậy chúng tôi đặc biệt hoan nghênh cố gắng rất lớn của nhạc sĩ BÙI LÂM trong công trình biên soạn cuốn “ĐÀN BẦU”, đáp ứng yêu cầu rộng lớn của giới thanh thiếu niên muốn làm quen với cây đàn rất đáng yêu này và đồng thời cũng là một trong những viên gạch đầu tiên xây dựng tủ sách giáo khoa âm nhạc truyền thống dân tộc.

Xin trân trọng giới thiệu với bạn đọc đông đảo.

GIÁO SƯ NHẠC SĨ TÔ VŨ

LỜI NÓI ĐẦU

Các bạn thân mến,

Cuốn sách ĐÀN BẦU CĂN BẢN được đúc kết qua nhiều kinh nghiệm của các nghệ nhân, các nhà sư phạm, đã có công đưa cây ĐÀN BẦU (độc huyền) vào chương trình giảng dạy từ cuối thập kỷ 50. Đồng thời cũng là những tìm tòi, khai thác về kỹ thuật, kỹ năng, kỹ xảo của các nghệ nhân, nghệ sĩ từ cái gốc dân gian ban đầu, đến tầm cao mà hôm nay cây ĐÀN BẦU đã đạt được. Qua chặng đường bốn ba khắp mảnh đất quê hương mang hình chữ S và những cuộc viễn du từ Châu Á, Châu Âu, Châu Mỹ qua Châu Úc, tròn trình địa cầu.

Cuốn sách được trình bày từ thấp đến cao. Các bạn từ sơ cấp, trung cấp, đến cao hơn, đều có thể tìm thấy chỗ để mình học hỏi, trồng cây, nường nhờ, hoặc tọa đàm, trao đổi.

Lâu nay cây ĐÀN BẦU được giới nhạc sĩ nghiên cứu, biểu diễn coi là cây đàn thể hiện ngôn ngữ, âm giọng một cách khá chuẩn định, đồng thời dễ dung hợp, hòa quyện trong đàn nhạc, trên sân khấu CHÈO, DÂN CA, NHẠC HUẾ, TÀI TỬ CẢI LƯƠNG cùng với khí nhạc PHƯƠNG TÂY. Vai trò so dây, chuyển giọng đệm cho nam, cho nữ diễn viên ca cũng được thuận tiện và nhanh chóng.

Có được cây ĐÀN BẦU đến ngày hôm nay, chúng ta vô cùng biết ơn Tổ Tiên xưa đã để lại một kho tàng cổ nhạc truyền thống vô cùng phong phú.

Biết ơn giáo sư nhạc sĩ TÔ VŨ, TẠ PHƯỚC, LÊ YÊN và cố giảng viên ĐÀN BẦU cụ VŨ TUẤN ĐỨC, NGUYỄN BÁ SÁCH - Người đã có công gieo hạt cấy mầm, đưa cây ĐÀN BẦU vào giảng dạy chính qui trong TRƯỜNG ÂM NHẠC VIỆT NAM năm xưa nay là NHẠC VIỆN HÀ NỘI ngày một xanh tươi, đơm hoa kết trái bởi những sáng tạo của các thế hệ nhạc sĩ, nghệ sĩ ĐÀN BẦU nối tiếp nhau làm vẻ vang non sông gấm vóc xứng danh con cháu Rồng Tiên.

Có tiếng ĐÀN BẦU mang đậm đà bản sắc VIỆT NAM.

BÙI LẪM

TÓM LƯỢC VỀ CÂY ĐÀN BẦU VIỆT NAM

Đất nước nào, dân tộc nào cũng có tiếng nói riêng, ngôn ngữ riêng, tình cảm và tâm hồn riêng được biểu hiện thông qua một phương tiện nào đấy để phản ánh lên cái riêng độc đáo nhất, quý giá nhất của mình.

ĐÀN BẦU là một nhạc khí độc đáo của Việt Nam chỉ có một dây duy nhất, không có phím, dùng cần đàn (vòi đàn) để tạo nên những cao độ trầm bổng trong âm nhạc.

Cây đàn này ngày xưa gọi là “đàn một dây”, về sau mặt đàn đóng bằng gỗ ngô đồng, hoặc gỗ vông, thành đàn bằng gỗ trắc và để quả bầu vào cho đẹp, nên gọi là ĐÀN BẦU.

ĐÀN BẦU trước đây đã có sự chú ý của nhiều giới trong và ngoài nước. Mới đây đã có người phát hiện một sử liệu cho biết cây ĐÀN BẦU có thể đã xuất hiện ở Việt Nam từ hàng ngàn năm nay, chứ không phải mới có gần đây. Sang cuối thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX đến nay, trong và ngoài nước đều có những cá nhân và tập thể nghiên cứu về cây ĐÀN BẦU dần dần được kế thừa phát triển lên tới mức cao, cả về hình dáng cũng như nội dung, kỹ thuật (LỜI PHÁT BIỂU CỦA GIÁO SƯ NHẠC SĨ TÔ VŨ, PHÓ VIỆN TRƯỞNG VIỆN NGHIÊN CỨU ÂM NHẠC VIỆT NAM TẠI HỘI NGHỊ TỌA ĐÀM NHẠC HỘI ĐÀN BẦU LẦN THỨ NHẤT NGÀY 8-3-1979 Ở THỦ ĐÔ HÀ NỘI).

ĐÀN BẦU là bạn thân tình của người lao động Việt Nam. Đêm khuya dưới ánh trăng thanh, bên lũy tre xanh hay trên bến đò, đường phố, góc chợ người lao động được thổ lộ tâm tình của mình qua tiếng đàn nỉ non, thánh thót nói lên tất cả nỗi lòng người dân nô lệ, người dân mất nước, và cũng từ cuộc đời trần tục ấy cây đàn một dây đã ngự chốn cung đình, cất cao tiếng xé ruột, xé lòng bọn vua chúa quan lại - đòi tự do, đòi cơm no, áo ấm.

Với cuộc đời thăng trầm của cây ĐÀN BẦU một dây. Cách mạng về đã đem lại tự do cho tiếng đàn cất cánh bay cao.

Cây đàn dân gian ấy năm 1955 được nhạc sĩ giảng viên LÊ YÊN, TÔ VŨ - Hiệu trưởng TẠ PHƯỚC TRƯỜNG ÂM NHẠC VIỆT NAM lúc bấy giờ đề xướng đưa vào chương trình giảng dạy đào tạo chính quy của trường, người giảng viên ĐÀN BẦU đầu tiên là cụ VŨ TUẤN ĐỨC và học trò của cụ là giảng viên NGUYỄN BÁ SÁCH đã đào tạo ra hàng loạt nghệ sĩ ĐÀN BẦU tài giỏi cho đất nước hôm nay. Những nghệ sĩ tài giỏi ấy không ngừng đóng góp công lao của mình vào việc kế thừa, phát triển, cải tiến nâng cao cây đàn phù hợp với thời đại lịch sử của xã hội.

Những năm vào thập kỷ 60, Nghệ sĩ MẠNH THẮNG người đầu tiên đã cải tiến đưa phần khuếch đại âm thanh vào ĐÀN BẦU, tăng thêm cái hay và tinh túy trong cây đàn mà không ảnh hưởng gì đến bản chất truyền cảm của nó. Ông cũng là người sáng chế ra lối que gảy ngón và là người đầu tiên đưa đàn bầu đi trình diễn quốc tế mang về giải thưởng cao quý cho Tổ quốc VIỆT NAM.

Nghệ sĩ ưu tú ĐỨC NHUẬN - người đầu tiên phát minh ra lối kỹ thuật đánh bồi âm trên bồi âm và vè (trémolo) trên một sợi dây ĐÀN BẦU.

Đến nay lớp lớp nghệ sĩ ĐÀN BẦU trẻ cũng đang phơi phới vươn lên phát triển không ngừng.

Từ một nhạc cụ dân gian cấu trúc đơn sơ, với tính năng phong phú, đa dạng cây ĐÀN BẦU đã chiếm một vị trí đáng kể trong lĩnh vực nghệ thuật âm nhạc, đóng góp vào kho tàng nhạc truyền thống quý báu của Việt Nam.

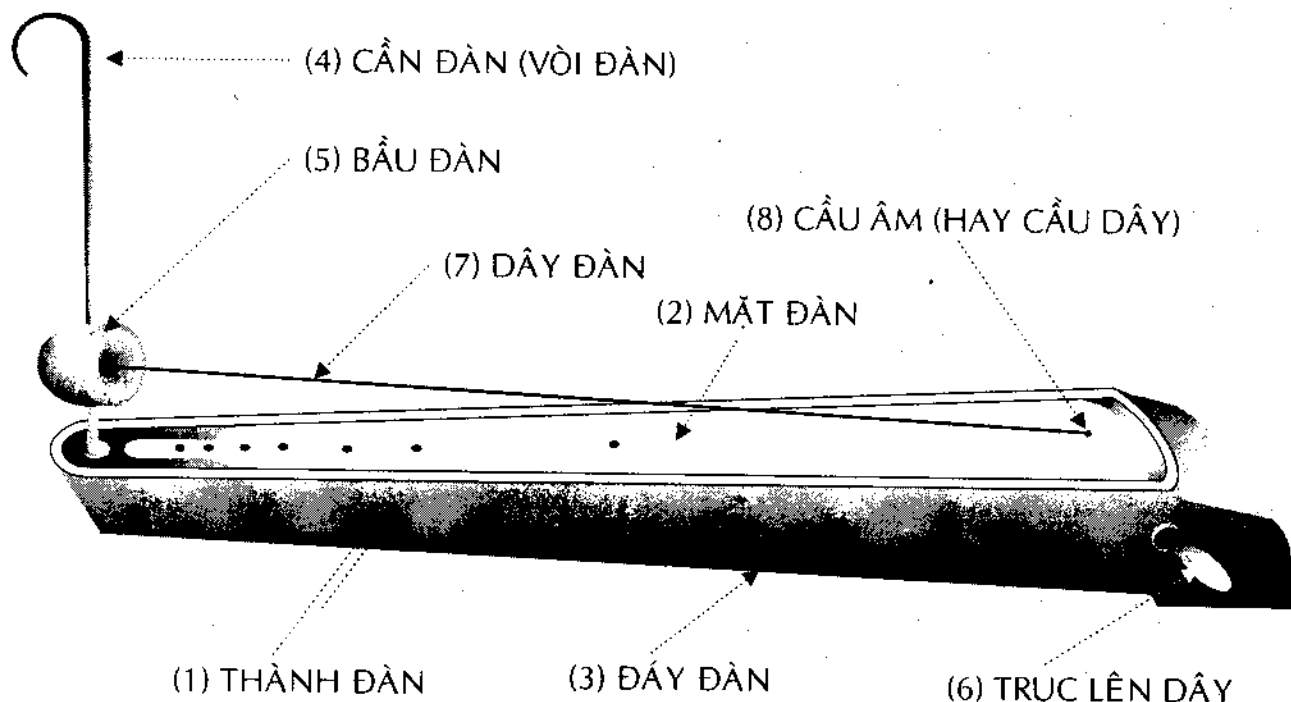
GIỚI THIỆU CÂY ĐÀN BẦU

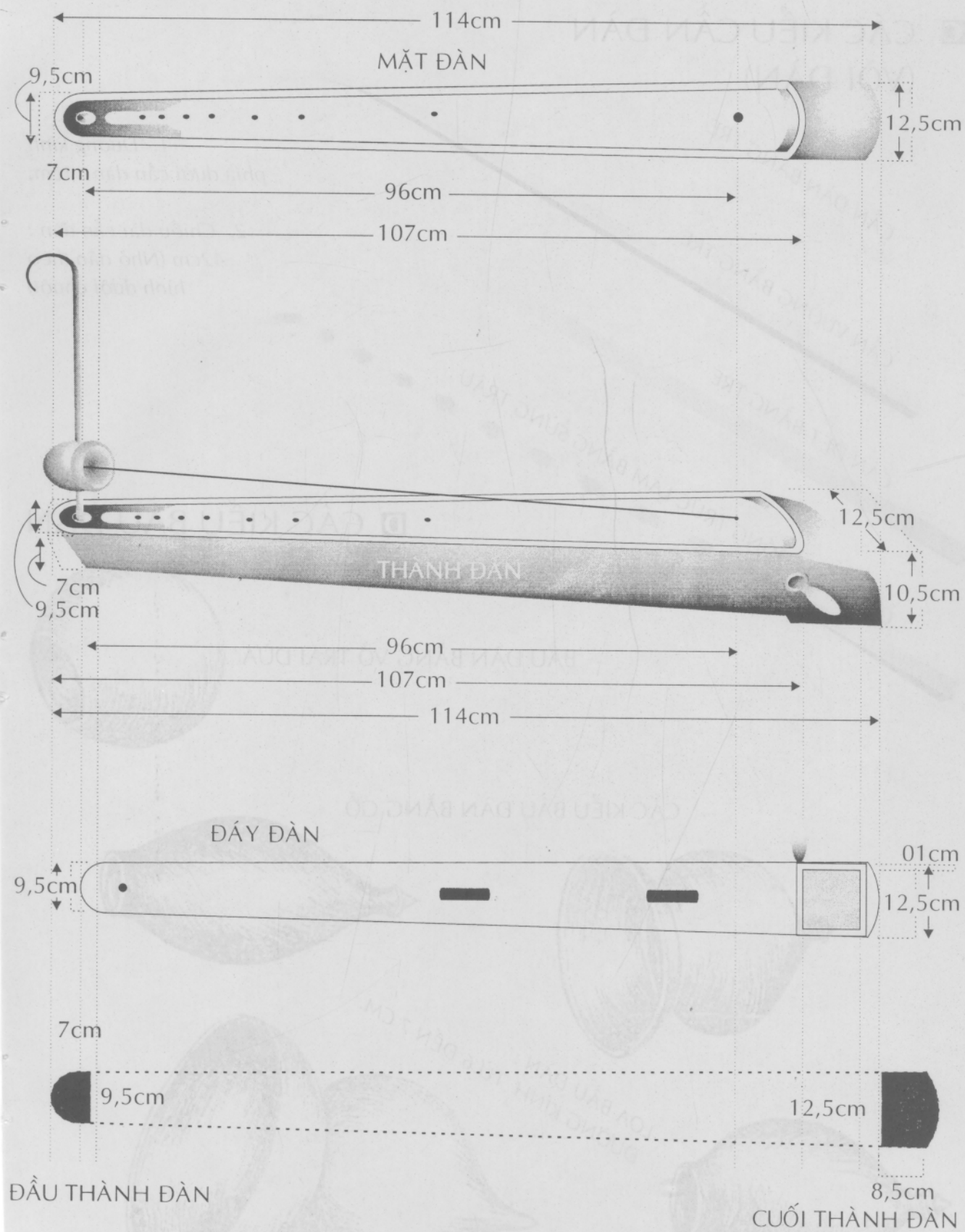
A CẤU TRÚC CỦA CÂY ĐÀN

Cây ĐÀN BẦU gồm có thân đàn theo hình khối chữ nhật dài, được ghép bởi hai thành đàn, mặt đàn và đáy đàn để tạo nên một khoảng trống còn gọi là thùng đàn hay thùng nuôi âm.

1. Thành đàn.	5. Bầu đàn.
2. Mặt đàn.	6. Trục đàn.
3. Đáy đàn.	7. Dây đàn.
4. Cản đàn bầu..	8. Cầu âm (cầu dây)

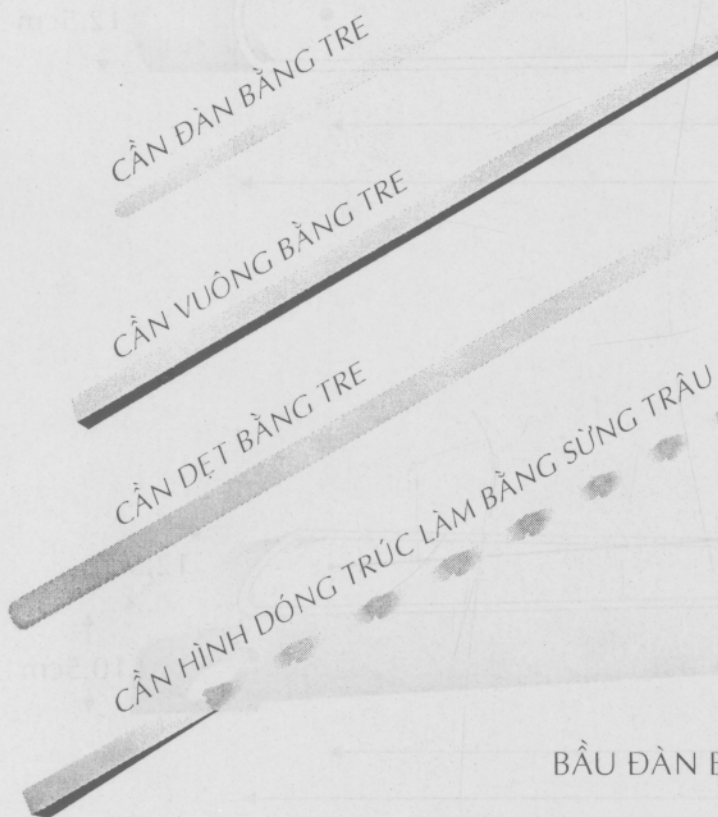
B THÀNH PHẦN CẤU TRÚC ĐÀN BẦU

CHÚ THÍCH : Những số đo trên chỉ là số đo tương đối.

C CÁC KIỂU CẦN ĐÀN (VÒI ĐÀN)

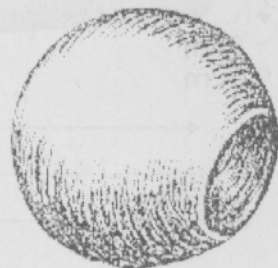

1. Đường kính
phía dưới cần đàn : 1cm.

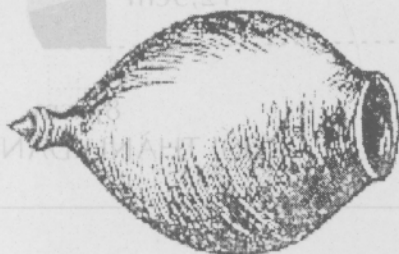
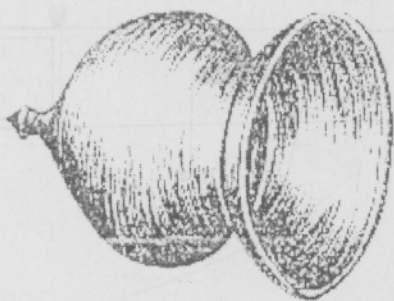
2. Chiều dài cần đàn :
42cm (Nhỏ dần theo
hình đuôi chuột)

D CÁCH KIỂU BẦU ĐÀN

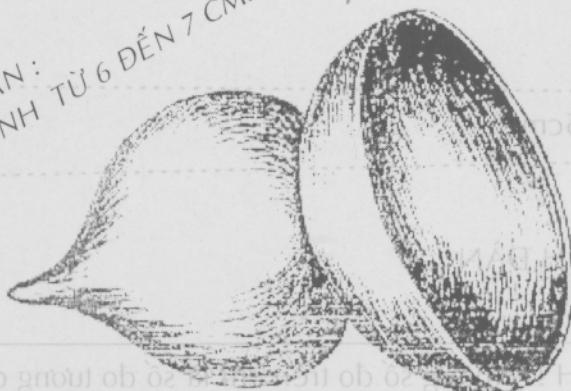
BẦU ĐÀN BẰNG VỎ TRÁI DỪA

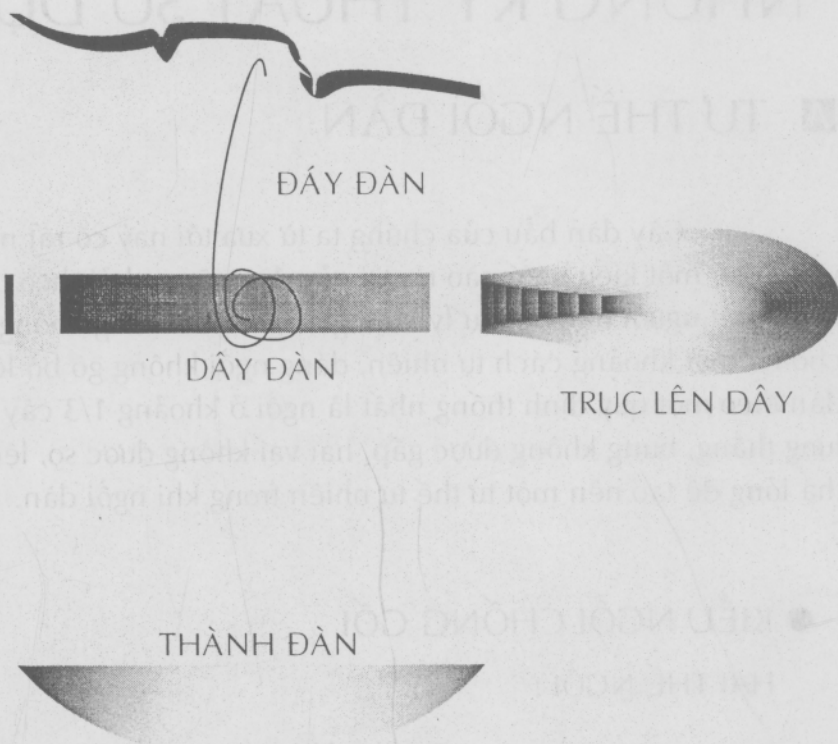
CÁC KIỂU BẦU ĐÀN BẰNG GỖ

LOA BẦU ĐÀN :
ĐƯỜNG KÍNH TỪ 6 ĐẾN 7 CM.

E TRỤC LÊN DÂY

F CÁC KIỂU QUE GỖ

Que gảy làm bằng nhiều chất liệu khác nhau...

(Lông con nhím, tre, nứa, gỗ, sừng) nhưng làm bằng cây giang là tốt nhất, gảy tiếng đàn kêu đẹp nhất.

QUE NGẮN DẸT

TO BẮN

NHỎ BẮN

QUE DÀI DẸT

QUE DÀI TRÒN

Dài khoảng từ 13cm đến 14cm.

QUE TRÒN TO

NHỮNG KỸ THUẬT SỬ DỤNG ĐÀN BẦU

A TƯ THẾ NGỒI ĐÀN

Cây đàn bầu của chúng ta từ xưa tới nay có rất nhiều kiểu ngồi gảy khác nhau, và bất kể một kiểu ngồi nào người gảy đàn cũng phải theo quy định là để cây đàn ngang trước mặt người đàn với cự ly không được xa và cũng không được sát vào người mà phải cho nó một khoảng cách tự nhiên, dáng ngồi không gò bó lên gân, khi ngồi đàn người gảy đàn theo một quy định thống nhất là ngồi ở khoảng 1/3 cây đàn tính từ đầu đàn trở xuống, lưng thẳng, bụng không được gấp, hai vai không được so, lệch, các cơ trong thân thể được thả lỏng để tạo nên một tư thế tự nhiên trong khi ngồi đàn.

● KIỂU NGỒI CHỐNG GỐI

HAI THẾ NGỒI :

THẾ NGỒI 1

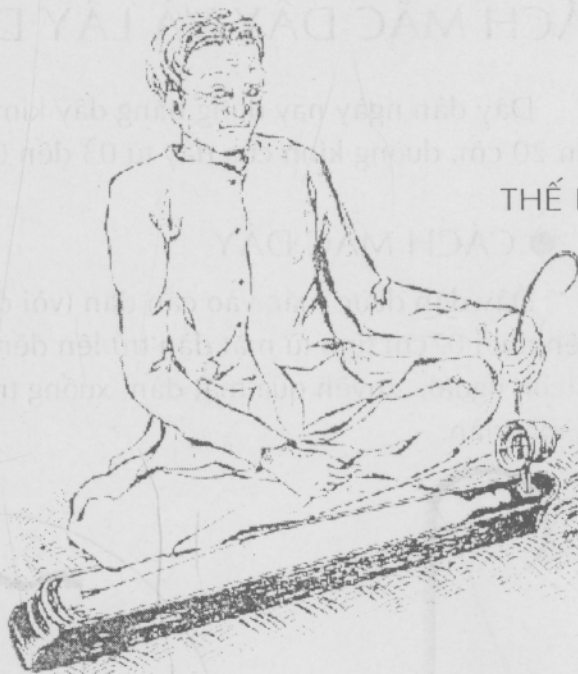
THẾ NGỒI 2

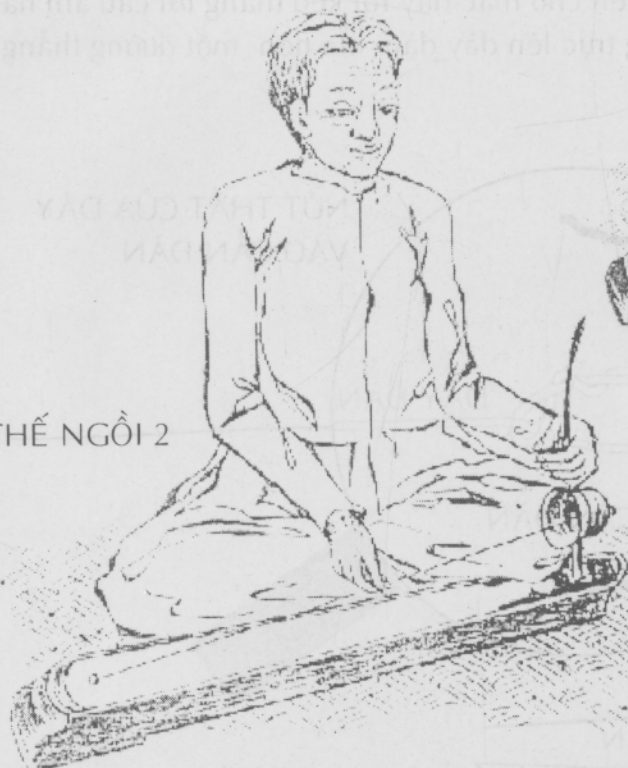
● KIỂU NGỒI XẾP BẰNG

HAI THỂ NGỒI :

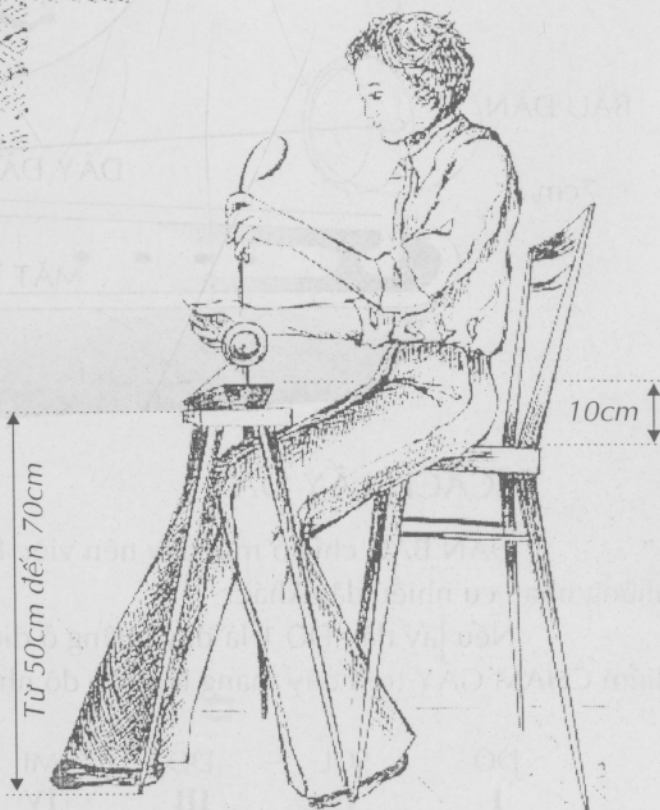
THỂ NGỒI 1

THỂ NGỒI 2

● KIỂU NGỒI TRÊN GHẾ

Từ 50cm đến 70cm

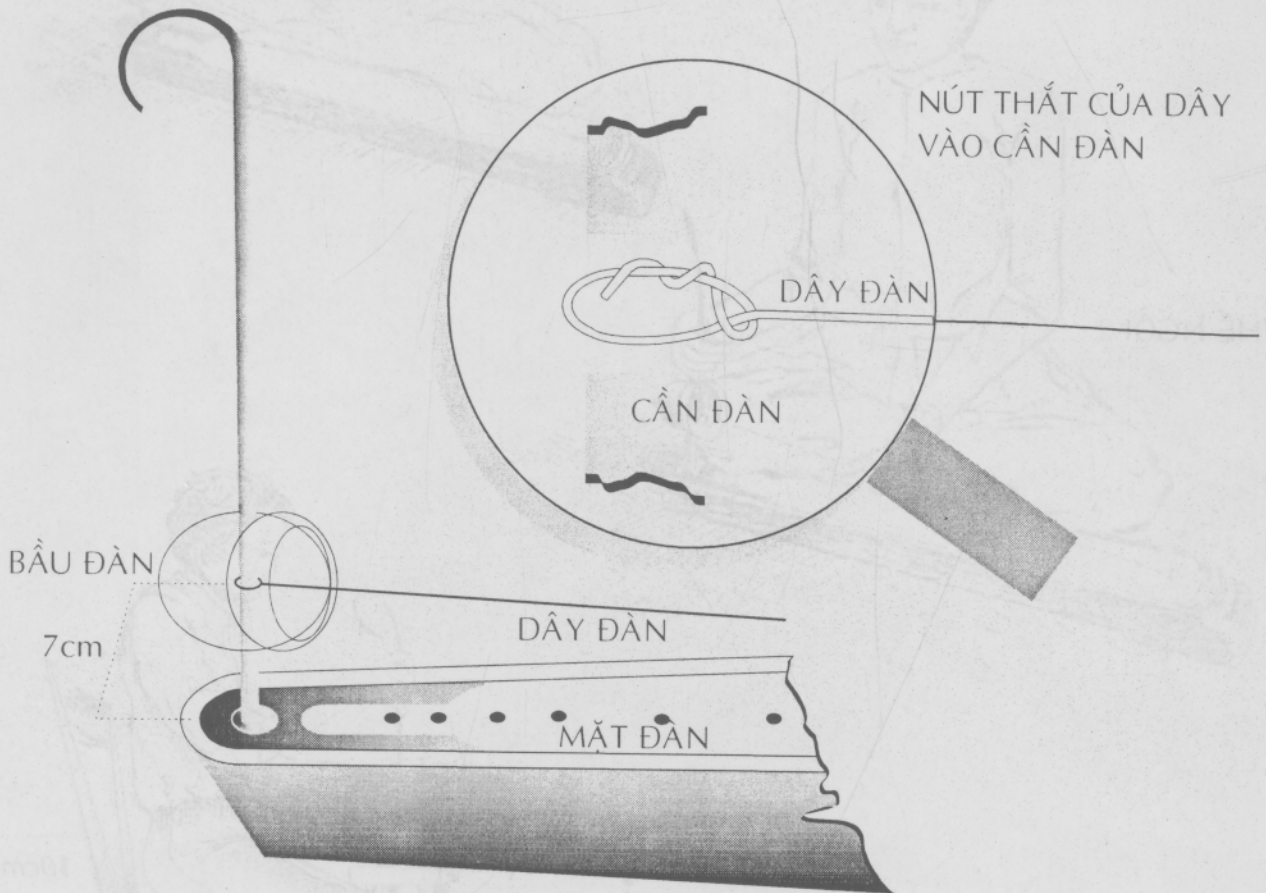
10cm

B CÁCH MẮC DÂY VÀ LẤY DÂY ĐÀN

Dây đàn ngày nay dùng bằng dây kim loại sắt hoặc inox dài hơn so với thân đàn từ 10 đến 20 cm, đường kính của dây từ 03 đến 03,5 hay 04 milidem.

● CÁCH MẮC DÂY

Dây đàn được mắc vào cần đàn (vòi đàn) ở phía trong lòng của bầu đàn với độ cao là trên dưới 07cm tính từ mặt đàn trở lên đến chỗ mắc dây rồi kéo thẳng tới cầu âm hay cầu dây (con ngựa), xuyên qua mặt đàn xuống trục lên dây đàn tạo nên một đường thẳng chéo với mặt đàn.

● CÁCH LẤY DÂY

ĐÀN BẦU chỉ có một dây nên việc lấy dây rất đơn giản chứ không phức tạp như những nhạc cụ nhiều dây khác.

Nếu lấy dây DO 1 là dây buông ở điểm CHẠM GỖY thứ nhất thì chúng ta sẽ có các điểm CHẠM GỖY trên dây mang tên cao độ như sau :

DO	SOL	DO	MI	SOL	SI ^b	DO
I	II	III	IV	V	VI	VII

(ĐIỂM "CHẠM GỖY" được ghi bằng chữ số LA MÃ).

KỸ THUẬT TAY PHẢI (TAY GỖY)

A CÁCH CẦM VÀ CÔNG DỤNG CỦA QUE GỖY

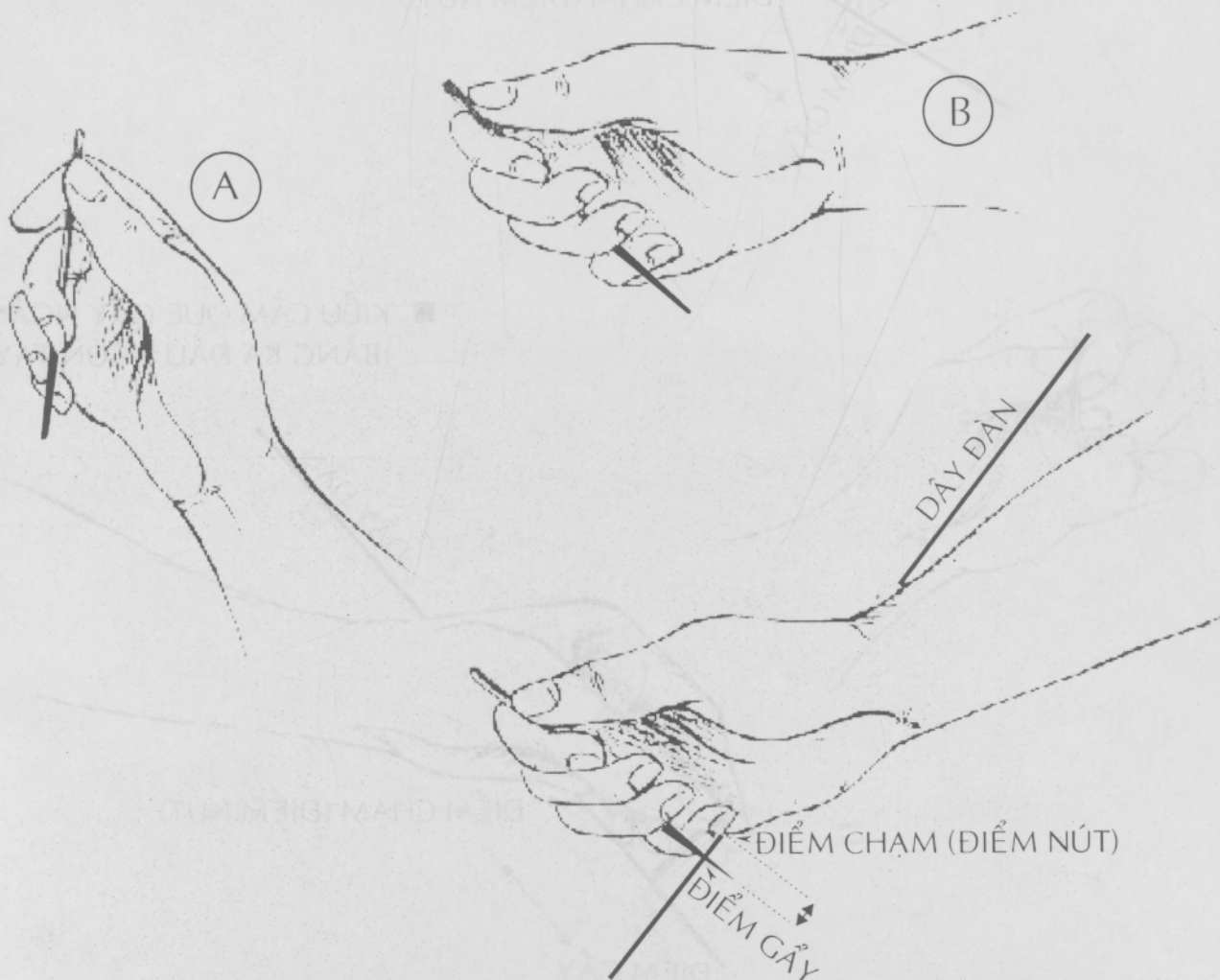
Tay phải là tay cầm que để tạo ra tiếng kêu của dây đàn, que gậy còn gọi là “vật kích âm”. Dùng lực bật của tay gậy mạnh, gậy mạnh vừa, gậy nhẹ, hoặc gậy thật nhẹ.

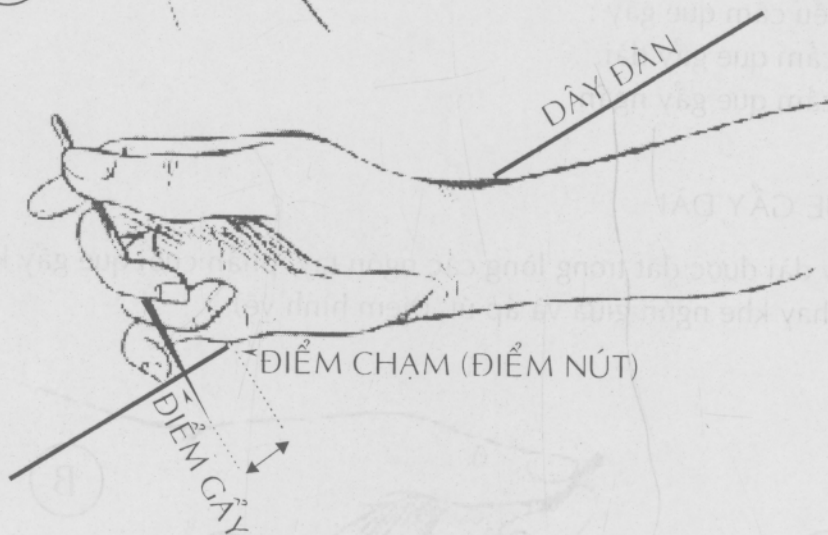
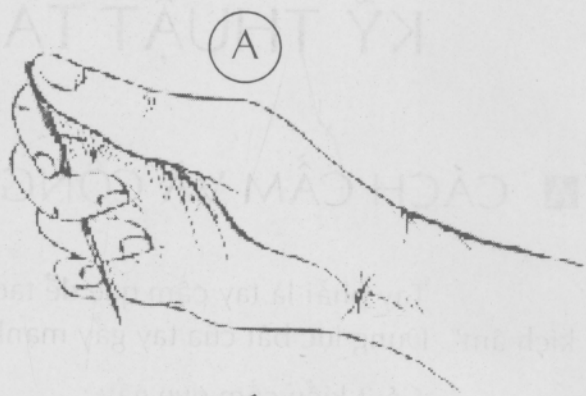
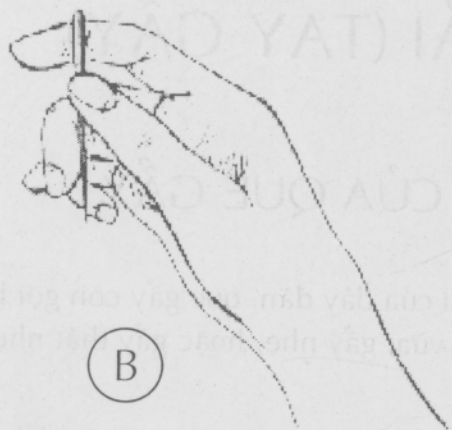
Có 2 kiểu cầm que gậy :

- Kiểu cầm que gậy dài.
- Kiểu cầm que gậy ngắn.

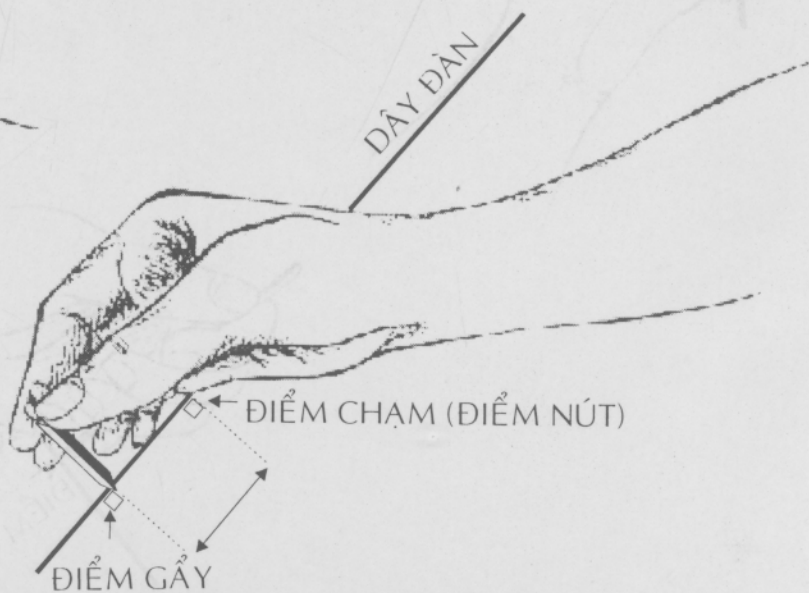
■ KIỂU CẦM QUE GỖY DÀI

Que gậy dài được đặt trong lòng các ngón tay, phần cuối que gậy kẹp vào khe hai ngón út và áp út, hay khe ngón giữa và áp út. (Xem hình vẽ)

■ KIỂU CẦM QUE GỖ NGẮN (BẰNG BA ĐẦU NGÓN TAY)

ĐẶC ĐIỂM :

Khi gảy ta chỉ nên sử dụng cử động mềm mại từ cổ tay trở ra đến các ngón tay, khi vê (trémolo) cũng như vậy thậm chí cần tận dụng sự mềm mại hơn thế nữa.

B NGUYÊN LÝ CỦA TAY GẤY

Nếu ta đem so sánh điểm gảy của ĐÀN BẦU với điểm gảy của các nhạc khí khác ta sẽ thấy : ĐÀN BẦU có nhiều điểm gảy hơn, mỗi điểm gảy là một cao độ BỒI ÂM vang lên chuẩn xác. Còn các nhạc khí khác chỉ có một điểm gảy ở phần gần cầu dây mà thôi.

Khi gảy ĐÀN BẦU ta cần phải kết hợp đồng thời hai nguyên lý là “**CHẠM TRƯỚC GẤY SAU**”. Có như vậy mới tạo ra được âm thanh đặc biệt SON HARMONIC (bồi âm) của cây đàn. Que gảy bật hất lên khỏi dây đàn, đồng thời phần chạm tay vào dây cũng được nâng lên khỏi dây sau khi gảy que. Chúng tôi xin trình bày điểm gảy trước.

1. ĐIỂM GẤY CỦA QUE VÀO DÂY ĐÀN

● ĐIỂM GẤY LÀ GÌ ?

Điểm gảy là điểm que gảy tác động vào dây đàn để tạo ra một tiếng kêu của dây. ĐÀN BẦU có nhiều điểm gảy đồng thời kèm theo sau mỗi điểm gảy là một điểm chạm tay (hay còn gọi là điểm nút trên dây).

Mỗi điểm gảy được ghi ký hiệu bằng chữ số LA MÃ theo thứ tự từ **I** đến **VII**.

● CÁC ĐIỂM CHẠM GẤY TRÊN DÂY ĐÀN :

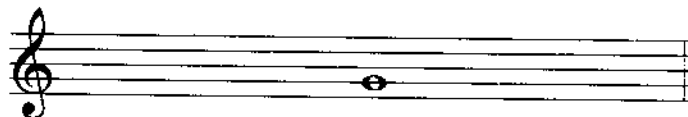
- Điểm chạm gảy 1 ghi số : **I**
- Điểm chạm gảy 2 ghi số : **II**
- Điểm chạm gảy 3 ghi số : **II**
- Điểm chạm gảy 4 ghi số : **IV**
- Điểm chạm gảy 5 ghi số : **V**
- Điểm chạm gảy 6 ghi số : **VI**
- Điểm chạm gảy 7 ghi số : **VII**

Nếu ta lấy điểm gảy thứ nhất (**I**) là điểm gảy phát ra ÂM BỒI thấp nhất của đàn là nốt DO 1 ta sẽ có những quãng cách của mỗi điểm gảy có cao độ như sau :

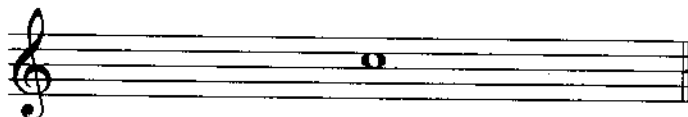
Điểm chạm gảy **I** là DO

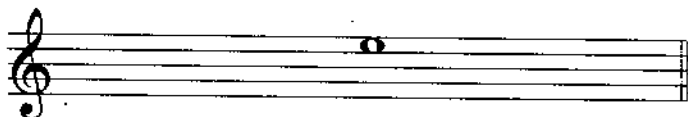
Điểm chạm gảy II là SOL

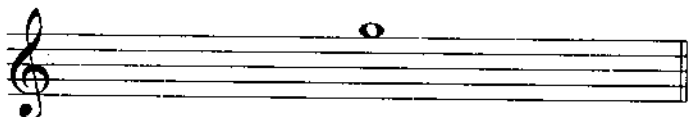
Điểm chạm gảy III là DO 2

Điểm chạm gảy IV là MI

Điểm chạm gảy V là SOL

Điểm chạm gảy VI là SI $\flat$

Điểm chạm gảy VII là DO 3

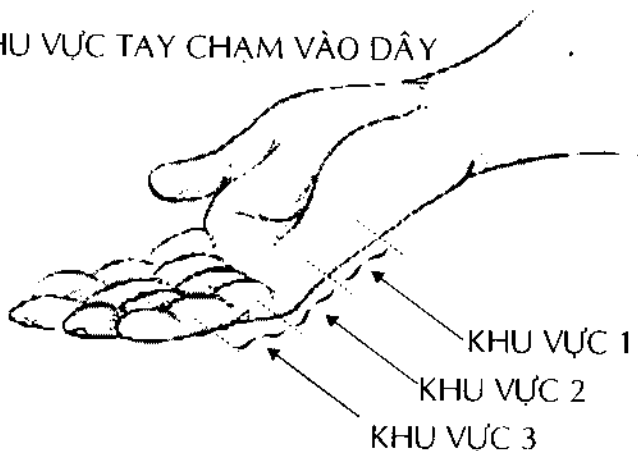
1. KHU VỰC TAY CHẠM VÀO DÂY ĐÀN

● CHẠM LÀ GÌ ?

Chạm là chạm nhẹ phần cạnh bàn tay về phía ngón út vào dây đàn, tiết diện chạm càng nhỏ tiếng đàn phát ra càng trong và vang.

Vì vậy ta tạm chia phần chạm ở tay gảy ra làm 3 khu vực.

KHU VỰC TAY CHẠM VÀO DÂY

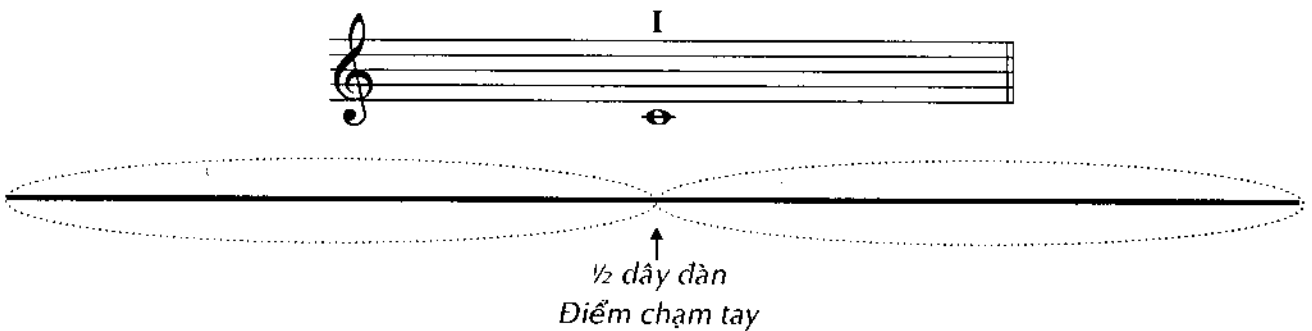
● ĐIỂM CHẠM

“ĐIỂM CHẠM” là điểm được quy định một cách tuyệt đối trên sợi dây ĐÀN BẦU nhận tác động của phần tay chạm nhẹ vào dây để tạo ra những hài thanh vang lên đặc biệt. Trên dây ĐÀN BẦU có nhiều điểm chạm (điểm nút) để gảy. Chúng tôi chỉ nêu 7 điểm chạm trên dây đàn tương ứng với 7 điểm gảy đã nêu trên.

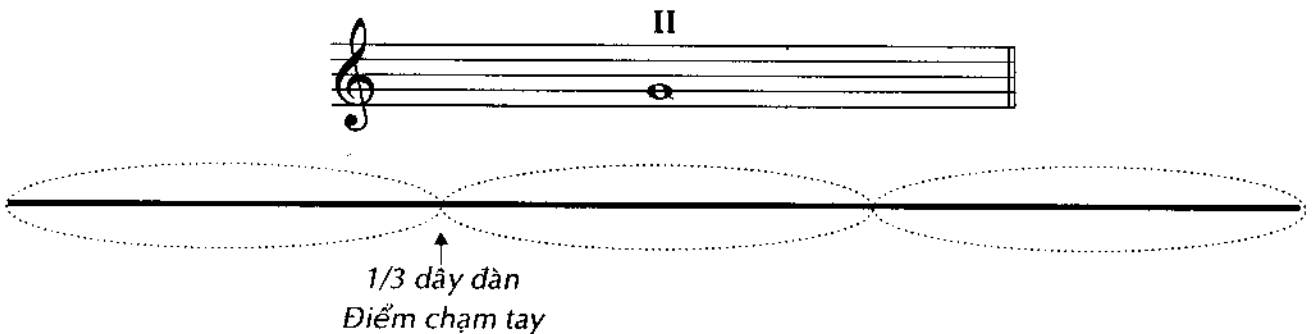
● CÁCH TÌM ĐIỂM CHẠM (ĐIỂM NÚT)

Bất kể sợi dây dài hay ngắn, đem chung đôi dây lại ta sẽ có điểm chạm (điểm nút) thứ nhất ở $\frac{1}{2}$ sợi dây, rồi lần lượt chung 3, chung 4,... Chúng ta sẽ có :

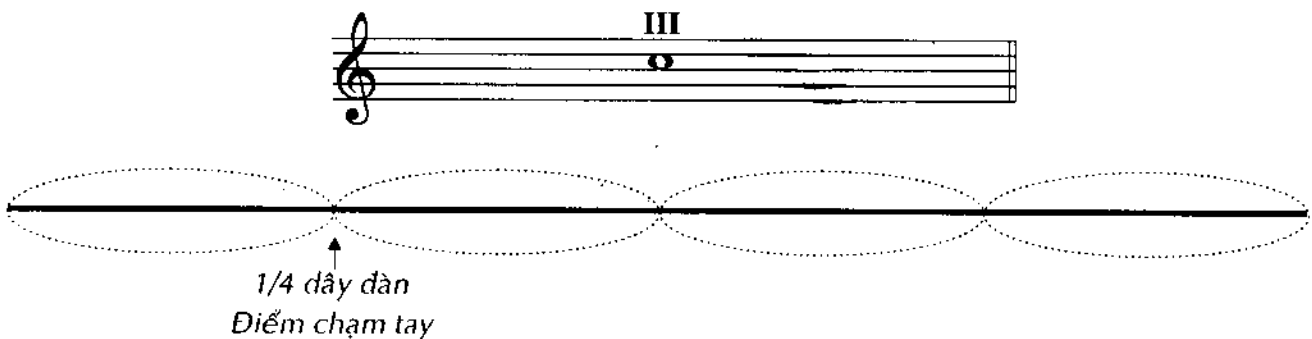
ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ NHẤT

ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ HAI

ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ BA

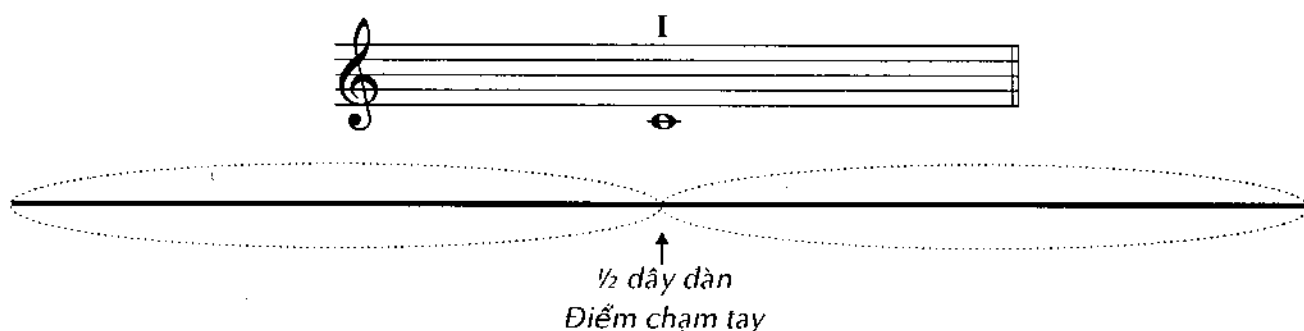
● ĐIỂM CHẠM

“ĐIỂM CHẠM” là điểm được quy định một cách tuyệt đối trên sợi dây ĐÀN BẦU nhận tác động của phần tay chạm nhẹ vào dây để tạo ra những hài thanh vang lên đặc biệt. Trên dây ĐÀN BẦU có nhiều điểm chạm (điểm nút) để gảy. Chúng tôi chỉ nêu 7 điểm chạm trên dây đàn tương ứng với 7 điểm gảy đã nêu trên.

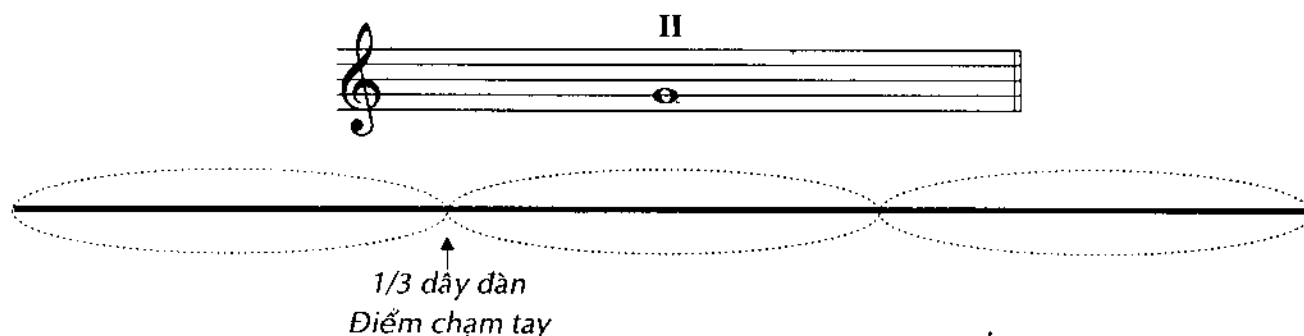
● CÁCH TÌM ĐIỂM CHẠM (ĐIỂM NÚT)

Bất kể sợi dây dài hay ngắn, đem chung đôi dây lại ta sẽ có điểm chạm (điểm nút) thứ nhất ở $\frac{1}{2}$ sợi dây, rồi lần lượt chung 3, chung 4,... Chúng ta sẽ có :

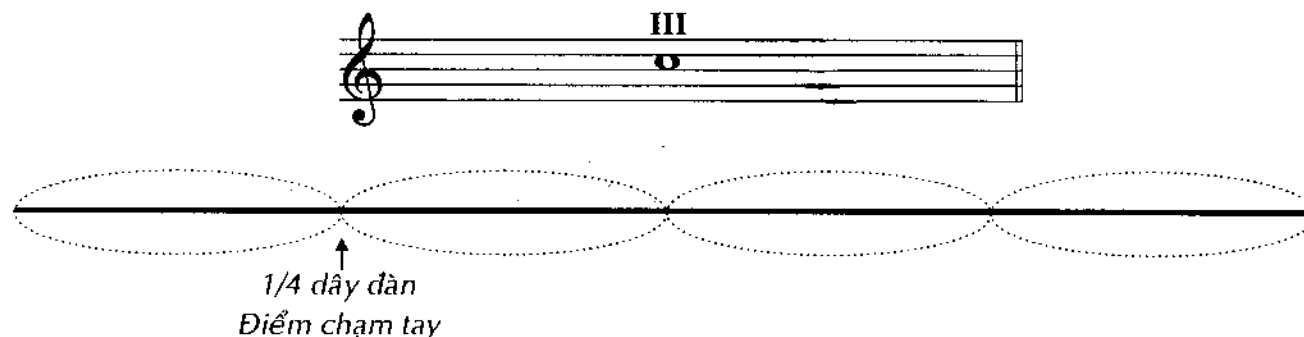
ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ NHẤT

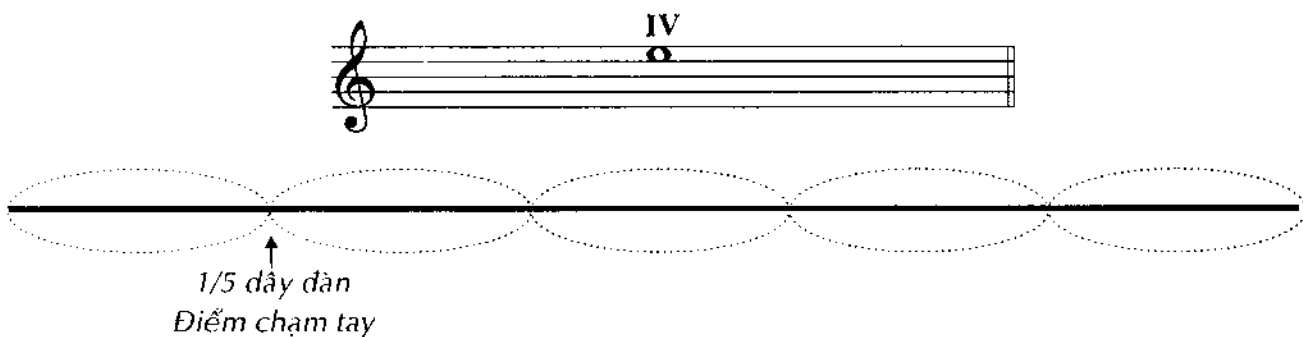
ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ HAI

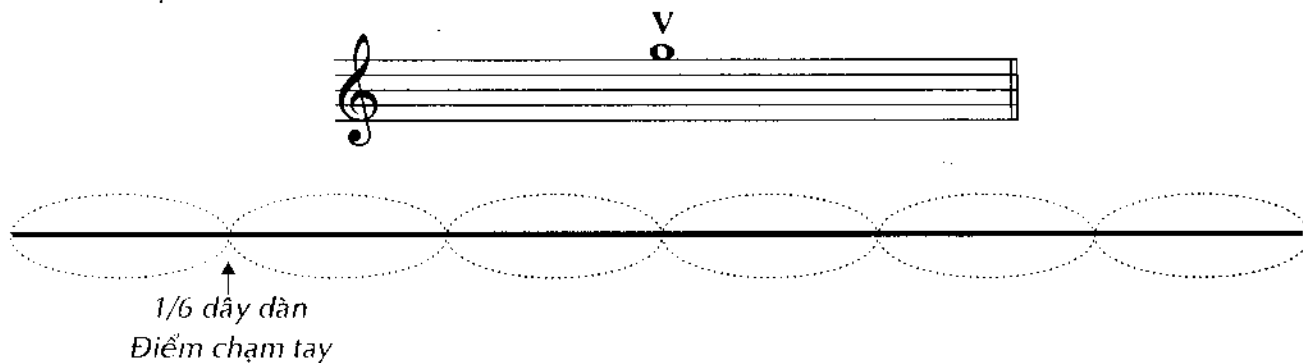
ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ BA

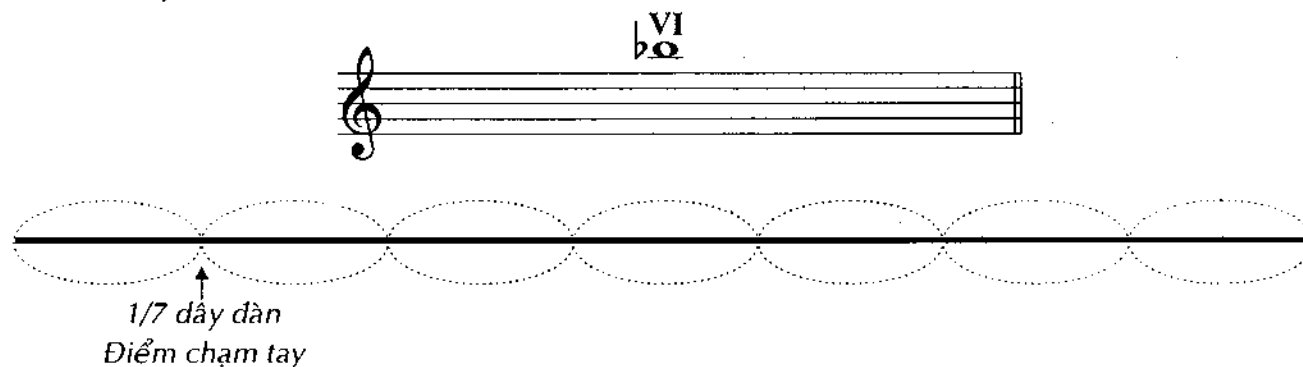
ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ TƯ

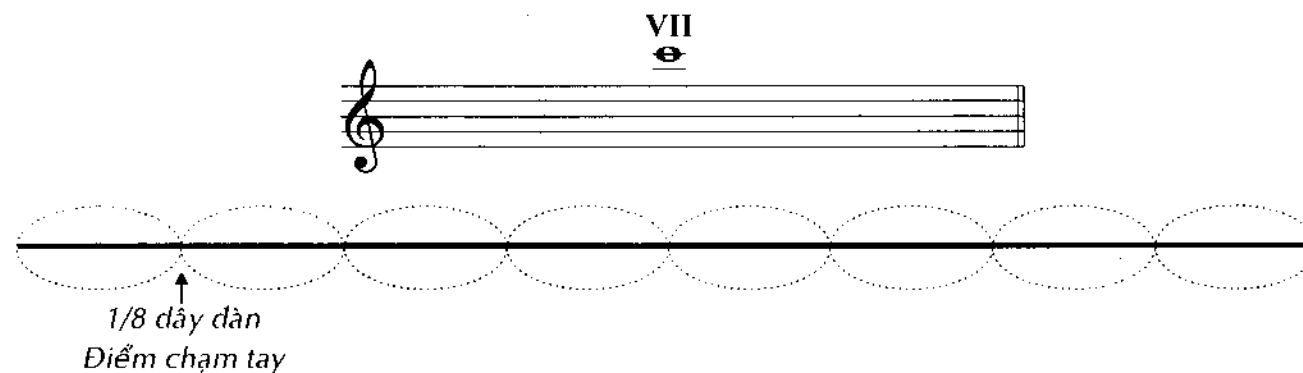
ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ NĂM

ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ SÁU

ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ BẢY

C CÁCH GẤY ĐÀN BẦU

Trong phần này chúng tôi xin quy định lại cách đánh dấu điểm gảy trên mặt đàn mà lâu nay theo lối gảy dân gian : ĐÀN BẦU thường đánh dấu điểm của đầu que gảy trên dây vào mặt đàn là chủ yếu. Qua nghiên cứu chúng tôi nhận thấy lối đánh dấu điểm gảy của que vào dây trên mặt đàn không thuận tiện và chưa được khoa học, vì chúng ta có rất nhiều kiểu cầm que dài, ngắn khác nhau và cỡ tay lớn, nhỏ khác nhau, nên mỗi người có một điểm đánh dấu để gảy riêng khác nhau. Vì vậy sẽ có rất nhiều vạch đánh dấu điểm gảy khác nhau trên dây vào mặt đàn.

Trong cuốn sách này ta nên thống nhất lối đánh dấu ĐIỂM CHẠM (ĐIỂM NÚT) của tay trên dây vào mặt đàn là chuẩn nhất. Đánh dấu ĐIỂM CHẠM bất kể kiểu cầm que nào (dài hay ngắn), cỡ tay nào (lớn hay nhỏ), nếu ta chạm không đúng ĐIỂM CHẠM (NÚT) quy định trên dây, gảy không bao giờ kêu, vì ĐIỂM CHẠM là điểm tuyệt đối. ĐIỂM NÚT của sóng đứng tạo ra âm bồi trên dây đàn và đây cũng là ĐẶC TÍNH CỦA ĐÀN BẦU (đàn một dây) VIỆT NAM. Trong cuốn sách này chúng tôi quy định lại cách đánh dấu ở điểm CHẠM GẤY trên dây vào mặt đàn để thống nhất phương pháp gảy cho mỗi anh chị em học ĐÀN BẦU một cách khoa học.

Cách gảy ĐÀN BẦU của các kiểu cầm que dài hay ngắn nói chung đều thống nhất một quy tắc cơ bản của hai nguyên lý mà chúng tôi đã nói trên : “CHẠM TRƯỚC GẤY SAU”.

A. CHẠM TRƯỚC

Phần cạnh dưới của bàn tay phía ngón út chạm nhẹ vào dây đúng điểm chạm (điểm nút) quy định trên dây đàn rồi đầu que gảy đặt vào dây.

B. GẤY SAU

Tay cầm que sao cho que gảy phải là một đường thẳng xuống dây để tạo nên một góc vuông tại điểm gảy trên dây.

* Một đầu nhọn của que được chạm vào dây nhưng không được quá sâu.

* Bắt đầu que gảy được bật hất lên theo hướng vào lòng người ngồi đàn và phần tay chạm nhẹ vào dây đàn đồng thời được nâng lên sau khi gảy hất ra khỏi dây.

Như vậy, ta sẽ có một âm thanh phát ra tuyệt vời. Nếu không làm đúng quy cách trên, ta gảy dây đàn vang lên sẽ là một âm của dây buông (âm thực) như những âm thanh phát ra ở cây đàn khác mà thôi. Gảy sao cho âm phát ra phải là ÂM BỒI (son harmonic) như vậy mới gọi là tiếng ĐÀN BẦU (đàn một dây) của VIỆT NAM.

TÓM LẠI : Điểm đánh dấu trên mặt đàn là điểm CHẠM. Ta gọi điểm đánh dấu ấy là điểm : “CHẠM GẤY”.

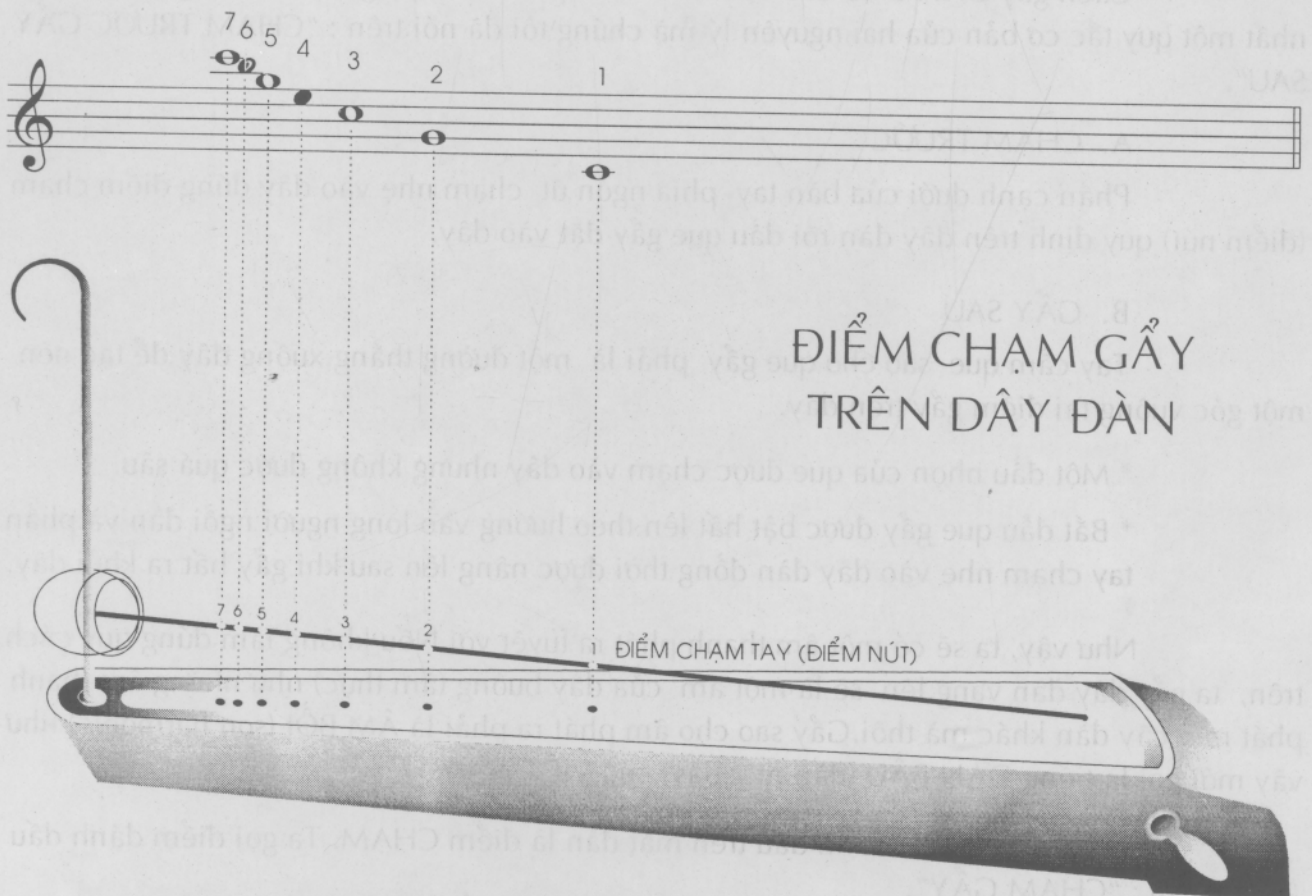
Nếu tiếng phát ra bị rè, hoặc còn bị bí-tịt, có thể do chạm tay vào điểm CHẠM (nút) chưa đúng hoặc gảy chưa đúng quy cách như trên đã chỉ dẫn.

Sử dụng các loại que gảy vào các lối gảy ở điểm “CHẠM GẤY” với cự ly giữa điểm GẤY và điểm CHẠM trung bình thì phát ra đầy đặn, trung thực. Nếu cự ly của điểm GẤY quá cao với điểm CHẠM (điểm nút) đầu que gảy phải nhòai xa âm thanh phát ra nghe mềm và yếu. Cự ly điểm GẤY quá gần với điểm CHẠM (điểm nút) âm thanh phát ra nghe đánh, chắc và bị tiếng que.

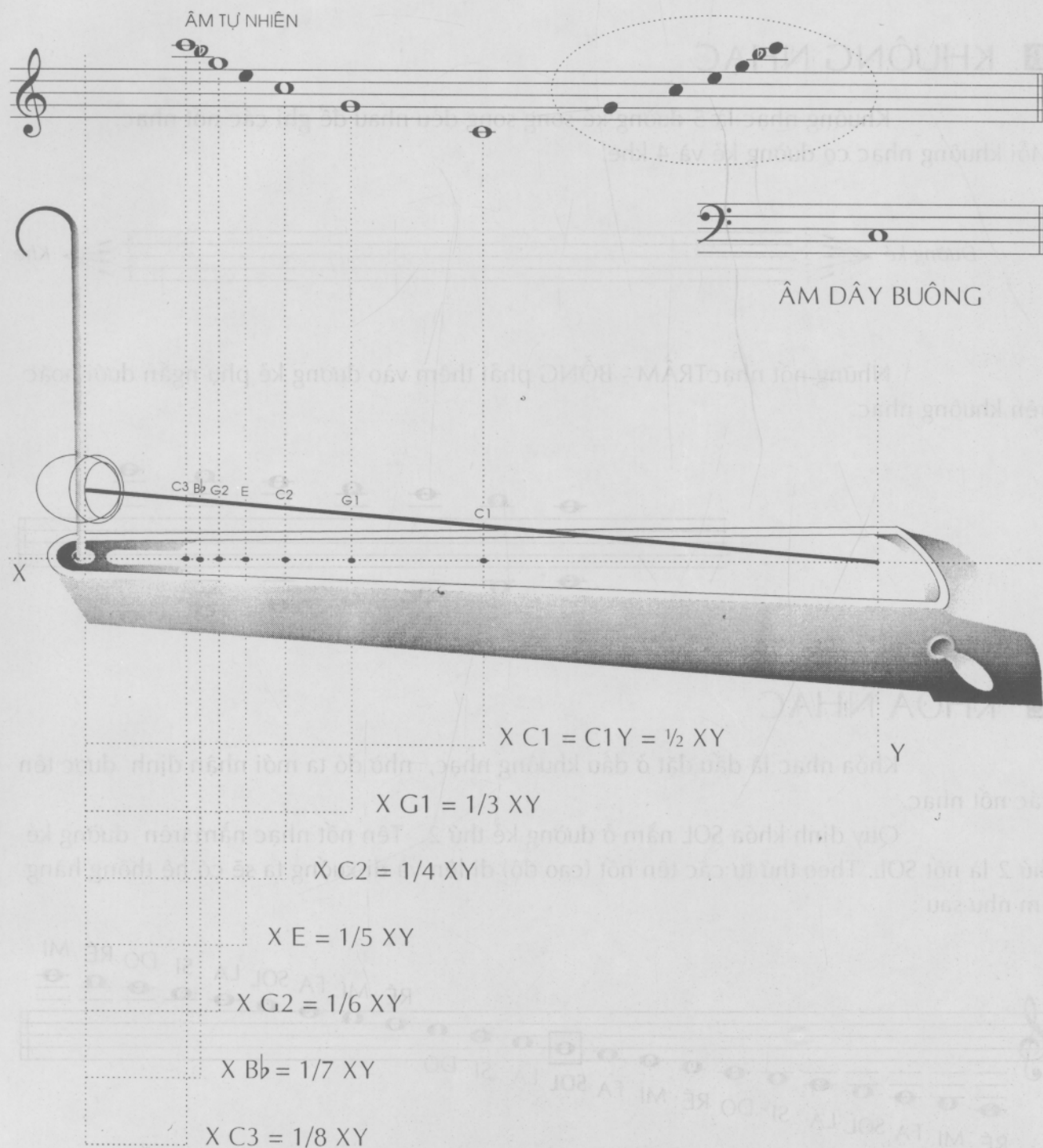
LƯU Ý : Khi ta có dụng ý, muốn tạo nên những âm sắc huyền ảo đặc biệt thì sẽ sử dụng như :

- Lấy ngón tay bật vào dây đàn.
- Lấy que gảy gõ lên dây.
- Vừa gảy vừa bịt ngón tay vào dây.
- Gảy ở những điểm ngoài quy định tạo ra những âm nghe kỳ lạ.
- Muốn có những âm thanh mạnh, ta kẹp chặt tay que và gảy mạnh.
- Khi gảy đầu que ra khỏi dây không nâng tay chạm lên gọi là pichigato.

Cây đàn bầu phải gảy ít tiếng để nắn ra nhiều chữ nhạc, các cụ gọi là “tiếng gió” nhất là sử dụng tiếng gảy vào trong những bài bản nhạc truyền thống ta nên nghiên cứu và không nên tham, lạm dụng nhiều tiếng gảy.

SƠ ĐỒ TỔNG QUÁT TỶ LỆ KHOẢNG CÁCH CÁC ĐIỂM CHẠM GỖ TRÊN DÂY ĐÀN

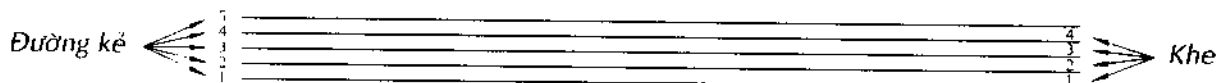
SƠ LƯỢC NHẠC LÝ

A ÂM NHẠC

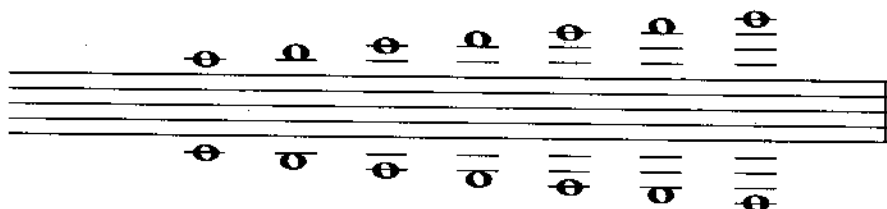
Âm nhạc là môn nghệ thuật cấu tạo bởi các âm thanh để phản ánh tình cảm con người.

B KHUÔNG NHẠC

Khuông nhạc là 5 đường kẻ song song đều nhau để ghi các nốt nhạc. Mỗi khuông nhạc có 5 đường kẻ và 4 khe.

Những nốt nhạc TRẦM - BỔNG phải thêm vào đường kẻ phụ ngắn dưới hoặc trên khuông nhạc.

C KHÓA NHẠC

Khóa nhạc là dấu đặt ở đầu khuông nhạc, nhờ đó ta mới nhận định được tên các nốt nhạc.

Quy định khóa SOL nằm ở đường kẻ thứ 2. Tên nốt nhạc nằm trên đường kẻ thứ 2 là nốt SOL. Theo thứ tự các tên nốt (cao độ) đi lên và đi xuống ta sẽ có hệ thống hàng âm như sau :

D TÊN VÀ HÌNH CÁC NỐT NHẠC

Trong âm nhạc có 7 tên nốt :

DO	RÉ	MI	FA	SOL	LA	SI
1	2	3	4	5	6	7

1. Nốt tròn :

2. Nốt trắng :

3. Nốt đen :

4. Nốt móc :

5. Nốt móc hai :

6. Nốt móc ba :

7. Nốt móc bốn :

 Hình nốt tròn giống như quả trứng gà có thời gian (trường độ) là 4 phách.

 Hình nốt trắng giống như hình nốt tròn thêm đuôi đưa lên hay đưa xuống, có thời gian (trường độ) là 2 phách.

 Hình nốt đen như hình nốt trắng nhưng tô đậm, có thời gian (trường độ) là 1 phách.

 Hình nốt móc đơn như hình nốt đen có thêm một móc, có thời gian (trường độ) là $\frac{1}{2}$ phách.

 Hình nốt móc kép như hình nốt móc đơn có 2 móc, có thời gian (trường độ) là $\frac{1}{4}$ phách.

 Hình nốt móc ba như hình nốt móc kép có 3 móc, có thời gian (trường độ) là $\frac{1}{8}$ phách.

 Hình nốt móc bốn như hình móc ba có 4 móc, có thời gian (trường độ) là $\frac{1}{16}$ phách.

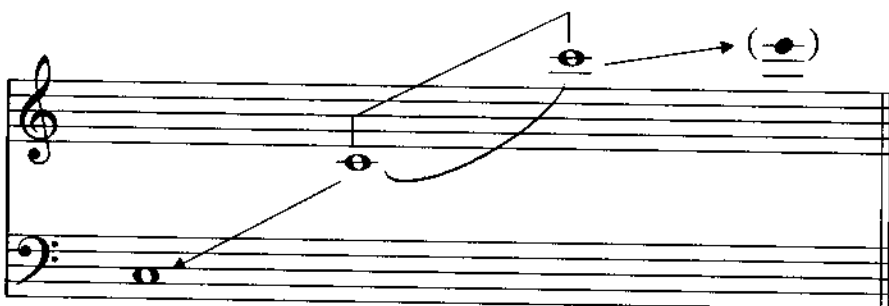
SƠ LƯỢC VỀ TÍNH NĂNG CỦA ĐÀN BẦU

(Phần tính năng của đàn bầu chúng tôi sẽ giới thiệu tỉ mỉ và chi tiết ở cuốn ĐÀN BẦU NĂNG CAO, trong cuốn sách này chúng tôi chỉ giới thiệu sơ lược).

ĐÀN BẦU là một nhạc khí thuộc loại dây gảy có giai điệu hoàn hảo nhất chủ yếu sử dụng những âm di biến rất tinh vi nhờ đó rất thuận lợi cho giai điệu, lối hát uốn éo của chúng ta. ĐÀN BẦU có 7 điểm "CHẠM" chính, không có phím cố định, cho nên những cao độ được sử dụng thông qua cần (vòi) đàn trong một khoảng không gian nấn căng, nấn chùn của tay cầm cần đàn.

ĐÀN BẦU có một tầm cỡ khá rộng. Ta tính từ âm dây buông thấp nhất ở điểm "CHẠM GẤY" sẽ có một khoảng cách âm thanh là 2 quãng 8 hoặc rộng hơn nữa.

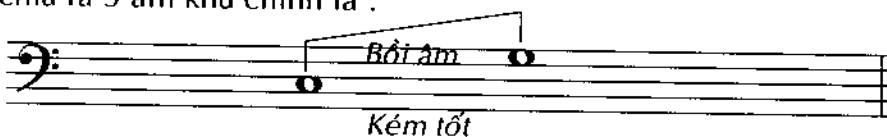
Ngoài ra còn có những cao độ thấp hơn và cao hơn phải dùng đến đường kẻ phụ, những âm sử dụng đến cần đàn gọi là âm nấn (âm tạo).

ÂM VỰC

Âm vực của đàn bầu có thể chia ra 3 âm khu chính là :

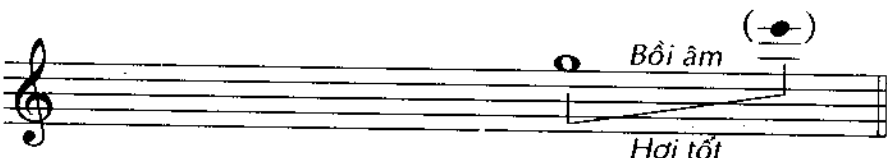
A. ÂM KHU TRẦM

B. ÂM KHU TRUNG

C. ÂM KHU CAO

Hiệu quả được phát ra tốt nhất là những âm dây buông : DO - SOL - DO - MI - SOL - (DO). Còn các nốt khác do tay trái sử dụng cần đàn nên âm phát ra yếu hơn và kém sáng hơn, kém vang hơn.

LUYỆN GẤY

TRÊN CÁC ĐIỂM "CHẠM GẤY" CỦA ÂM DÂY BUÔNG

Đặt phần CHẠM tay vào điểm "CHẠM GẤY" đã đánh dấu sẵn trên mặt đàn cho thật chính xác, rồi áp dụng nguyên lý "CHẠM TRƯỚC - GẤY SAU" đồng thời tay chạm nâng lên khỏi dây đàn sẽ có được ÂM BỒ vang lên trong sáng.

BÀI 01

TẬP GẤY NỐT TRÒN - QUE GẤY NGẮN

Điểm CHẠM GẤY I Điểm CHẠM GẤY II Điểm CHẠM GẤY III

Nhịp chân + + + +
Đếm nhịp 1 2 3 4

Điểm CHẠM GẤY IV Điểm CHẠM GẤY V Điểm CHẠM GẤY VI Điểm CHẠM GẤY VII

+ + + + + + + + + + + + + +

CHÚ Ý : Tay cầm que gẩy ngắn chỉ được dùng 3 đầu ngón tay (cái - trở - giữa) để bật que. (Xem lại hình)

BÀI 02

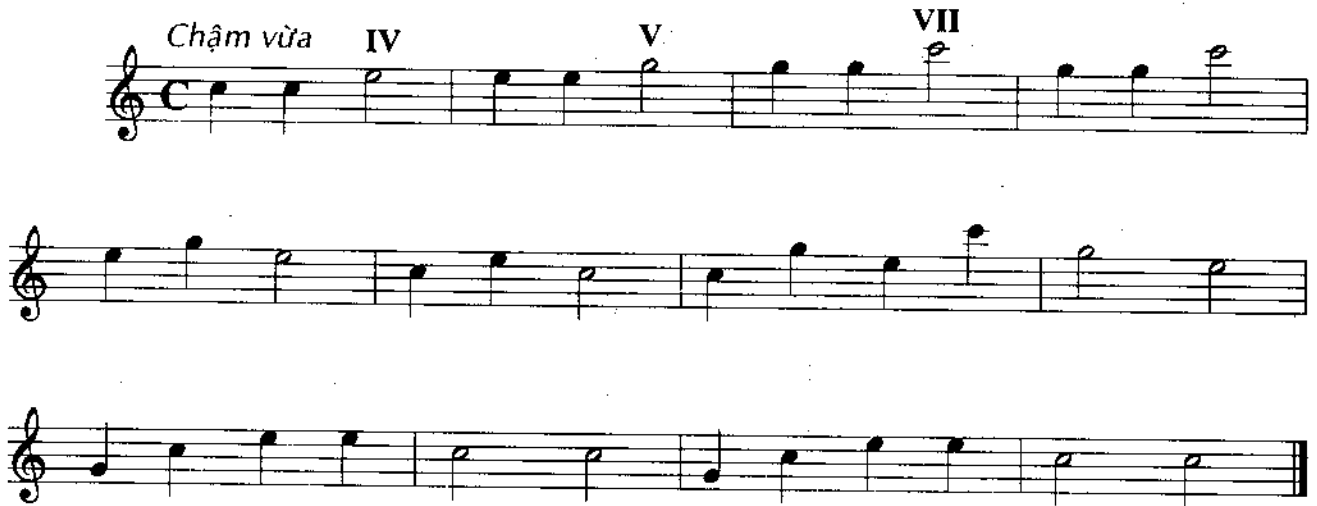
TẬP GẤY HÌNH NỐT TRÒN, TRẮNG, ĐEN Ở ĐIỂM "CHẠM GẤY" I. II. III...

Chạm I II

III

BÀI 03

BÀI TẬP ĐIỂM "CHẠM GẤY" IV, V, VI

BÀI 04

BÀI TẬP TỔNG HỢP : TRÒN, TRẮNG, ĐEN, MÓC ĐƠN

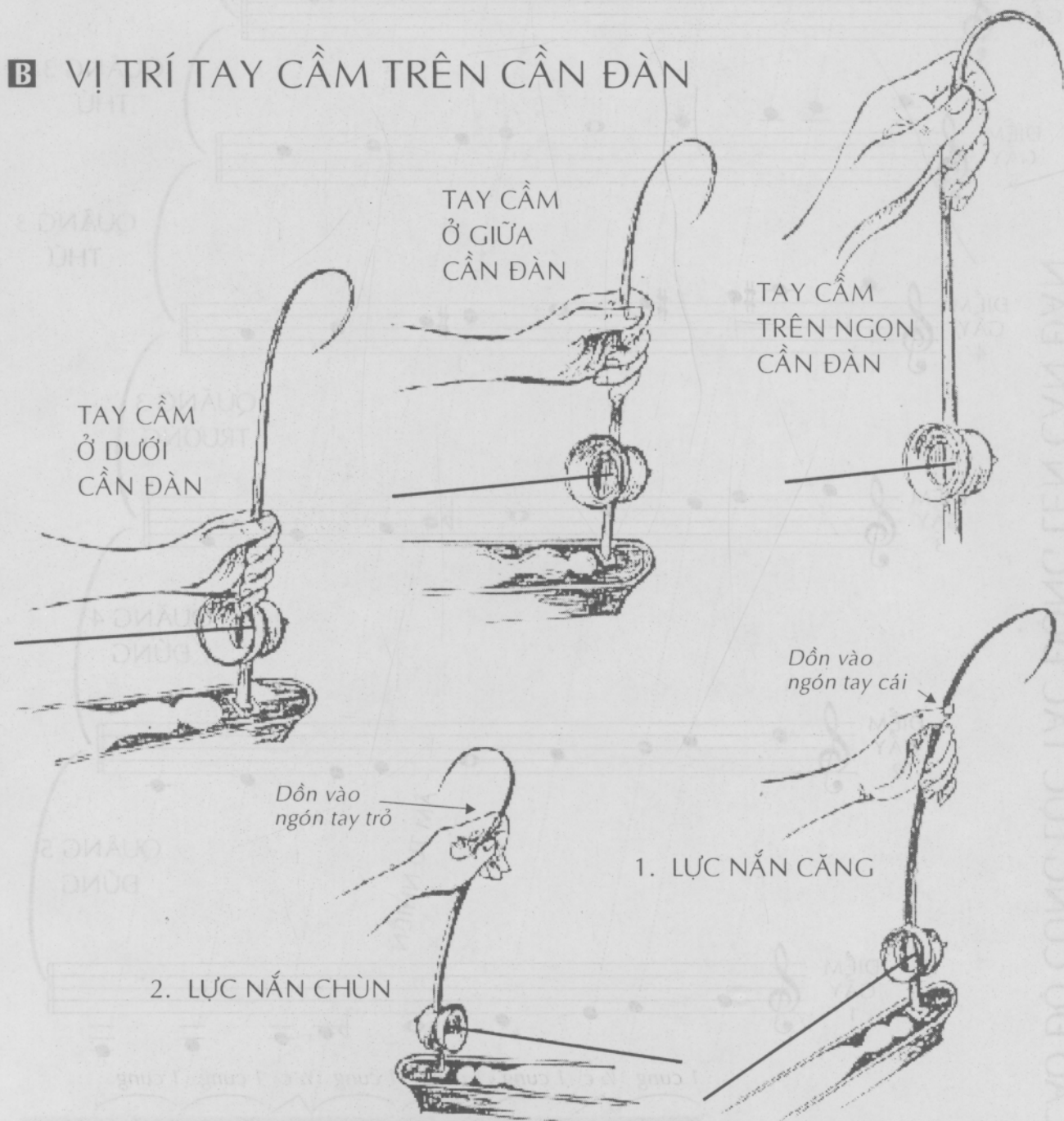

KỸ THUẬT TAY TRÁI

A CÁCH CẦM VÀ SỬ DỤNG CẦN ĐÀN

Cần đàn hay còn gọi là vòi đàn, về hình dáng kích thước và chất liệu chúng tôi đã giới thiệu ở phần đầu. Tay trái sử dụng cần đàn để tạo ra những cao độ âm thanh khác nhau biểu hiện tình cảm vui, buồn trong âm nhạc. (Tay trái là tay dưỡng - nuôi âm thanh)

B VỊ TRÍ TAY CẦM TRÊN CẦN ĐÀN

CAO ĐỘ CÙNG LỰC TÁC ĐỘNG LÊN CẦN ĐÀN

LỰC NẮN CĂNG LỰC NẮN CHÙN

ĐIỂM GÂY 7

ĐIỂM GÂY 6

QUẢNG 2 TRƯỞNG

QUẢNG 3 THỨ

QUẢNG 3 THỨ

ĐIỂM GÂY 5

QUẢNG 3 TRƯỞNG

ĐIỂM GÂY 4

QUẢNG 4 ĐÚNG

ĐIỂM GÂY 3

QUẢNG 5 ĐÚNG

ĐIỂM GÂY 2

ÂM TỰ NHIÊN

ĐIỂM GÂY 1

1 cung 1/2 c 1 cung 1 cung 1 cung 1/2 c 1 cung 1 cung

KỸ THUẬT TẠO RA MÀU SẮC ÂM THANH

Cùng với nguyên lý gảy bên tay phải, tay cầm cần đàn tạo ra những cao độ đi lên, đi xuống trên một sợi dây, đồng thời cũng thể hiện những kỹ thuật : Rung, vỗ, luyến, lảy,... Để tạo nên màu sắc tâm hồn, tình cảm, ngôn ngữ trong phong cách âm nhạc.

TAY PHẢI (tay cầm que gảy) là tay sinh.

TAY TRÁI (tay cầm cần đàn - vòl đàn) là tay dưỡng - nuôi âm.

-(Trích lời người xưa để lại)-

Do vậy, bên tay cầm cần (vòl) đàn có những kỹ thuật diễn tấu như sau :

(Trong cuốn sách này chúng tôi xin nêu một số kỹ thuật diễn tấu thông dụng)

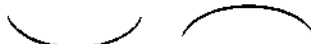
1 CHIỀU QUE GẤY VÀO

Gảy hát vào - Ký hiệu :

2 CHIỀU QUE GẤY RA

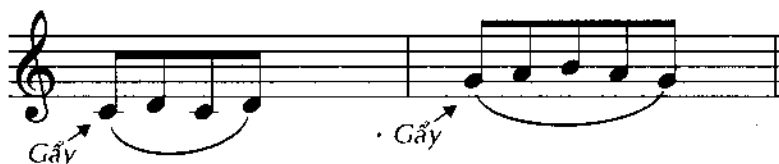
Gảy hát ra - Ký hiệu :

3 DẤU LUYẾN

Ký hiệu :

Chỉ gảy nốt đầu, còn các nốt có dấu luyến đi qua sử dụng tay cần kéo lên hay đẩy xuống những cao độ (nốt) có dấu luyến đi qua.

Ví dụ :

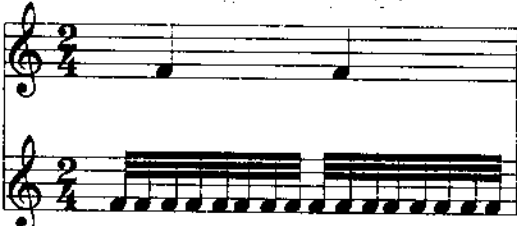
4 ĐIỂM "CHẠM GẤY"

Ghi trên nốt nhạc - Ký hiệu : I II III IV V VI VII

5 RUNG NHANH

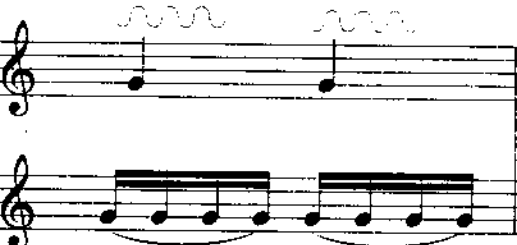
Ký hiệu:

Viết

Thể hiện

6 RUNG CHẬM

Ký hiệu:

Viết

Thể hiện

7 VỖ LÊN

Ký hiệu:

Viết

Thể hiện

8 VỖ XUỐNG

Ký hiệu:

Viết

Thể hiện

9 LÁY

Ký hiệu:

Viết

Thể hiện

TAY TRÁI

SỬ DỤNG CẦN ĐÀN (VÒI ĐÀN)

CẦN ĐÀN là một bộ phận hết sức quan trọng. Nhờ đó để ta tạo ra tiếng nói ngữ điệu và linh hồn của âm nhạc phản ánh tình cảm của con người.

Cần ĐÀN BẦU có 3 thế :

- Thế "THUẬN TAY CẦN"
- Thế "NGƯỢC TAY CẦN"
- Thế "RUNG CẦN ĐÀN"

- Thế "THUẬN TAY CẦN" là kéo lên cùng chiều, và đẩy xuống cùng chiều, hay còn gọi là NẮN CĂNG, NẮN CHÙN cùng chiều.
- Thế "NGƯỢC TAY CẦN" là đang kéo lên rồi đẩy xuống, hay đang đẩy xuống rồi kéo lên, còn gọi là nắn "CĂNG CHÙN", nắn "CHÙN CĂNG"
- Thế "RUNG CẦN ĐÀN" là tay trái tác động lắc nhẹ vào khoảng giữa cần đàn, tạo ra âm thanh rung ngân vang như tiếng chuông.

CHÚ Ý : Xin coi lại phần hình vẽ CẦN ĐÀN ở trang trước.

BÀI 05

BÀI TẬP RUNG ÂM DÂY BUÔNG

Nhịp chân
Đếm nhịp

1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4

1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4

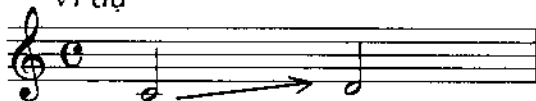
1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4

CHÚ Ý : Coi lại phần hướng dẫn sử dụng cần đàn bên tay trái (Phương pháp rung)

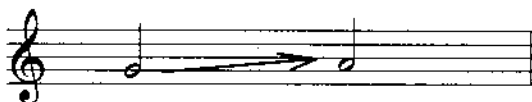
BÀI 06

BÀI TẬP ÂM NẮN CĂNG (KÉO CẦN)
QUẲNG 2 TRƯỞNG
TỪ ÂM DÂY BUÔNG

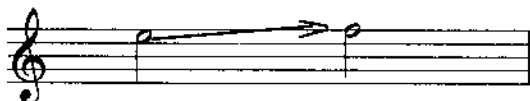
Ví dụ

Âm dây buông - Kéo căng

Âm dây buông - Kéo căng

Âm dây buông - Kéo căng

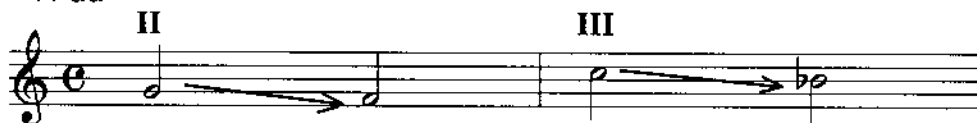
Châm

BÀI 07

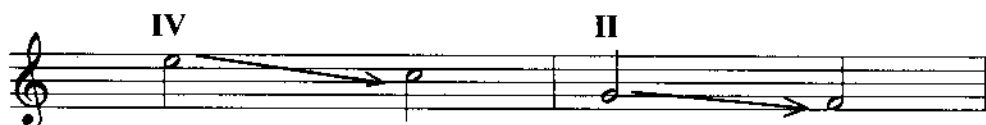
BÀI TẬP ÂM NẮN CHÙN (ĐẨY CẦN) TỪ ÂM DÂY BUÔNG QUẢNG 2 TRƯỞNG

Ví dụ

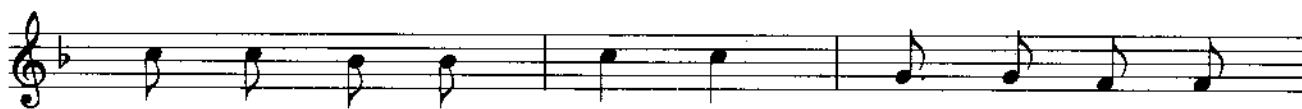
Âm dây buông - Đẩy cần

Âm dây buông - Đẩy cần

Âm dây buông - Đẩy cần

Âm dây buông - Đẩy cần

BÀI 08

BÀI TẬP GẤY NẮN CĂNG (KÉO), NẮN CHÙN (ĐẨY) LÊN XUỐNG
QUẢNG 2 TRƯỞNG

BÀI 09

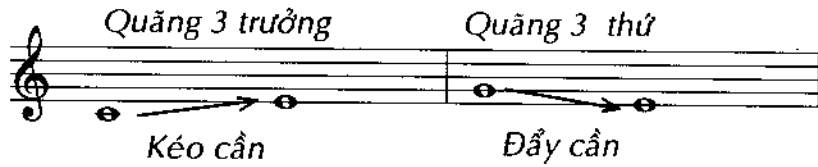
BÀI TẬP TỔNG HỢP : ÂM DÂY BUÔNG - NẮN CĂNG - NẮN CHÙN
THUẬN TAY CẦN - NGƯỢC TAY CẦN

BÀI 10

BÀI TẬP "NẮN CĂNG" (KÉO CẦN), NẮN CHÙN (ĐẨY CẦN)
QUĂNG 3 TRƯỞNG, QUĂNG 3 THỨ TỪ ÂM DÂY BUÔNG

Ví dụ :

BÀI 11

ÁP DỤNG DẤU LUYẾN

Vừa phải

VI

VI

BÀI 12

BÀI TẬP " NẮN CĂNG (KÉO CẦN) - NẮN CHÙN (ĐẨY CẦN) "

QUẢNG 4 ĐÚNG

Ví dụ :

BÀI 13

BÀI TỔNG HỢP THỂ TAY CẦN (VÒI) CÓ DẤU LUYẾN

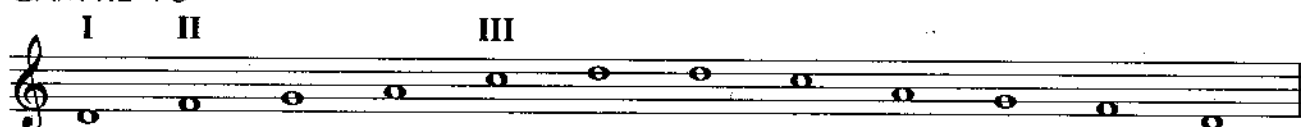
BÀI 14

HỆ THỐNG MỘT SỐ GAM ỨNG DỤNG
CHO TAY CẦN "NẮN CĂNG" - "NẮN CHÙN"
(KÉO LÊN - ĐẨY XUỐNG)

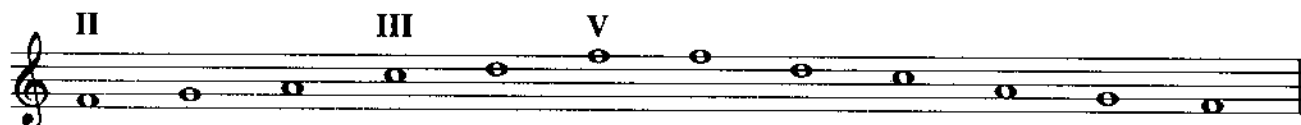
GAM DO CHỦY

GAM RÉ VŨ

GAM FA CUNG

GAM SOL THƯƠNG

LƯU Ý :

Hệ thống một vài GAM trên để chúng ta luyện tập chính xác về :

- Điểm "CHẠM GẤY".
- Các kiểu que gẩy.
- Thế tay cần (vòi đàn).
- Cao độ
- Màu sắc của ÂM BỒI (Son harmonique)

BÀI 15

CHẠY GAM DO CHỦY

Nốt đen

Nốt móc đơn

BÀI 16

CHẠY GAM RÉ VŨ

Nốt đen

Nốt móc đơn

BÀI 17

GẤY NHẢY BẬC QUĂNG GẦN - QUĂNG XA

BÀI 18

GẤY NHẢY BẬC QUĂNG GẦN - QUĂNG XA

BÀI 19

Hơi nhanh

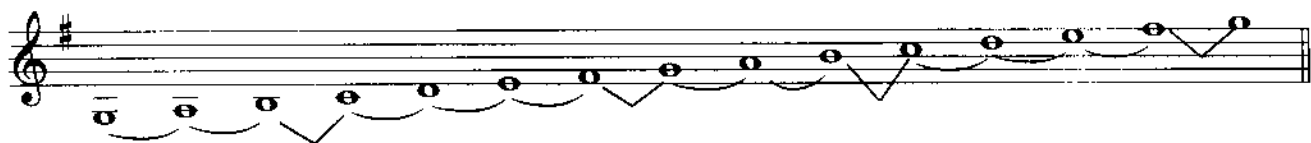
BÀI 20

Chậm

BÀI 21

GAM SOL TRƯỞNG

CHẠY GAM NHẢY QUẢNG 3

BÀI BẢN ỨNG DỤNG CHO KỸ THUẬT RUNG, LUYẾN, NẮN CẦN ĐÀN LÊN, XUỐNG QUẢNG 2

Do đặc tính của cây ĐÀN BẦU rất sát và gần với giọng điệu - Tiếng nói. Nên chúng tôi đưa lời đã có sẵn ở số làn điệu DÂN CA - NHẠC CỔ - NHẠC MỚI các bạn đã được nghe, hoặc đã hát thuộc lòng để tự phổ vào cung điệu ĐÀN BẦU trong lúc luyện tập.

Tiếng ĐÀN BẦU như ngâm ngợi hát thay cho mình, quả là hay biết mấy.

HÁT RU MIỀN BẮC

Nhịp tự do

À a a a ơi Cái ngủ mà ngủ cho
lâu Để mẹ đi cấy ở đồng sâu chưa
về bắt được con cá rô trê cầm cổ
ở ơi lời về nấu nướng ở ở ngủ ăn...

BA MƯƠI SÁU THỨ CHIM

DÂN CA QUAN HỌ BẮC NINH

Vừa phải

Trên rừng ba mươi sáu thứ chim tôi là thứ chim, thứ chim là chim chèo bẻo, thứ chim thứ chim chích chòe trong quan họ người trồng tre trong quan họ người trồng tre. (Trên...)

XE CHỈ LUỒN KIM

DÂN CA QUAN HỌ BẮC NINH

Tình cảm

Xe chỉ ố mấy kim bên luôn kim ố mấy kim bên luôn kim rồi ngồi rồi. Xe chỉ ố mấy kim bên luôn kim ố mấy kim bên luôn kim. May quần tình chung bằng vuông nhiều tím í a í a gửi ra gửi ra chồng cho chồng u xáng u xáng u cái liu xê phàn thời cái vợi gửi ra chồng cho chồng.

CÒ LẢ

DÂN CA ĐỒNG BẰNG BẮC BỘ

Con cò, cò bay lả bay lả lả bay la bay ra, ra cửa

phủ, bay vào vào Đồng Đăng. Tinh tinh tang tang tinh tình. Dân làng

rằng dân làng ơi rằng có biết biết hay chăng Rằng có biết, biết hay chăng. (Con...)

BẮT KIM THANG

DÂN CA NAM BỘ

Hơi nhanh - Vui

Bắt kim thang cà lang bí rợ Cột qua kèo là

kèo qua cột Chú bán dầu qua cầu mà, té Chú bán

ếch ở lại làm chi Con le le đánh trống thổi

kèn Con bìm bịp thổi tò tí le tò le.

TRÈO LÊN TRÁI NÚI THIÊN THAI

DÂN CA QUAN HỌ BẮC NINH

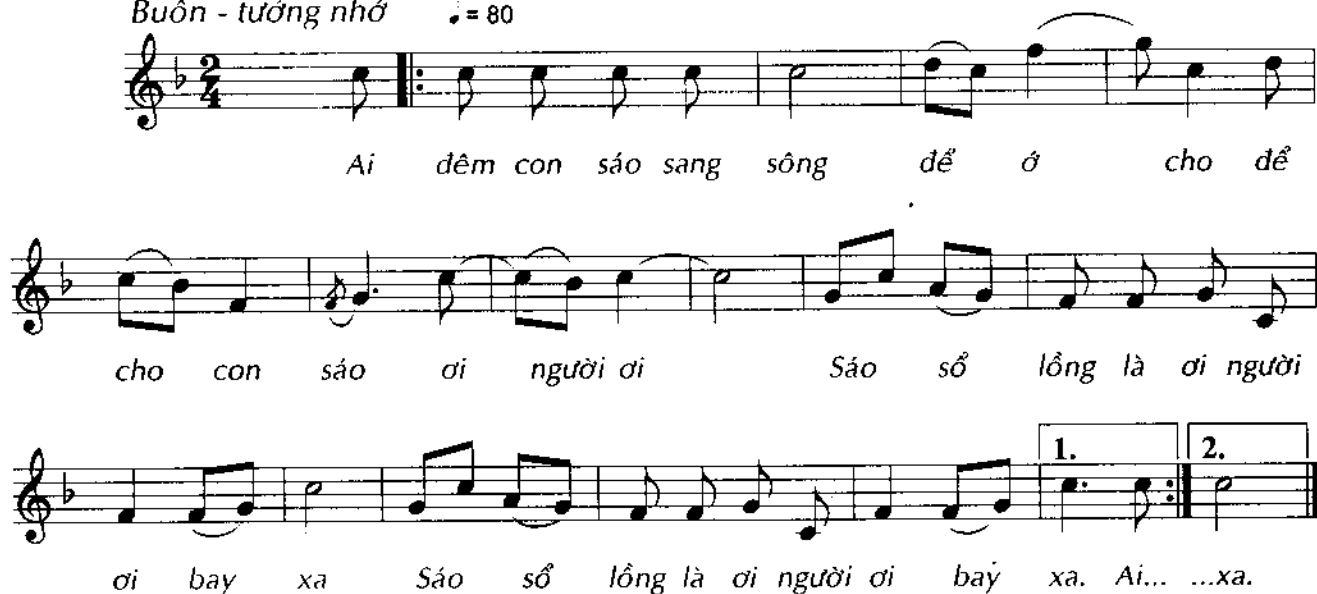
Hơi nhanh - Vui tươi

LÝ CON SÁO

DÂN CA BÌNH TRỊ THIÊN

Buồn - tưởng nhớ ♩ = 80

LÝ THƯƠNG NHAU

DÂN CA QUẢNG NAM

Hơi nhanh ♩ = 102

Thương nhau trường đoạn í a đoạn trường Thương

nhau trường đoạn í a đoạn trường luy y lưu y a lưu luy a y

a Dạ đường ôi tình ôi kim châm luy y a lưu a lưu

luy a y a Dạ đường ôi tình tôi kim châm.

HÁT VÍ VỢ CỎ

DÂN CA ĐỒNG BẰNG BẮC BỘ

Vừa phải - Nhịp tự do

Hồi cô tát nước bên dàu Saò cô mức ánh trắng

vàng đỏ di Lúa vàng thấp thoáng bên đê Ánh trắng trong sáng

tình quê ấm nồng Đây cô cả cô hai đấy ơi ơ.

LÝ CÂY XANH

DÂN CA NAM BỘ

Hơi nhanh

Cái cây xanh xanh thì lá cũng xanh Chim đậu trên

cành chim hót líu lo Líu lo líu lo A á a a à.

LÝ CÂY BÔNG

DÂN CA NAM BỘ

Hơi nhanh

Bông xanh bông trắng rồi lại bông vàng ơ ruộng

ơ Bông lê cho bằng bông lựu ơ ruộng ơ Là

đố í a đố nàng bông rồi lại mấy bông. Là

đố í a đố nàng bông rồi lại mấy bông.

LÝ CHIM QUYÊN

DÂN CA NAM BỘ

Chim quyên guây ăn trái guây nhân lông ư nhân
lông ơ con bạn mình ơi Lia thia guây quen chầu guây
vợ chồng ư vợ chồng ơ con bạn quen hơi.

LÝ CON SÁO GÒ CÔNG

DÂN CA NAM BỘ

Ai đem con sáo mà sang sông Lâm cái ly ta
hỏi con sáo ơi nường ơi. Xuân tú xuân ở ta tú hỏi Đôi hường
nhan phạp phồng lá gan Đôi hường nhan phạp phồng lá gan.

LÝ CÁI MỜN

DÂN CA NAM BỘ

Nhớ nhớ ai nhớ ai vắng bóng Tiếng trống xa xa như là kêu diêu chông

ta Chốn giang biên người có biết có hay chăng là Lý tương tư lý phận Hằng

Nga Ô Thức qua sông Ngân Thương nào để cho loan phượng dầm sương.

ÔP YANG (RỘN RÀNG CÔNG CHIÊNG)

DÂN CA CHÂU RO - ĐỒNG NAI

Sưu tầm : ĐIỀU ĐƯỢC

Vui tươi - Lạc quan

Tháng ba ở buôn làng Rộn ràng công chiêng gọi trai làng quê mình

Tay nhịp chiêng đệm hát vang lời ca khúc Tinh tở tở thoang sáng trắng đẹp buôn làng

Đẹp rừng trời quê ta lá hoa cùng khoe sắc bên làng cùng ca vui vui.

KHÚC DẠO NGÂM THƠ BẮC VÀO SA MẠC

Những nốt LÒNG BẮN của giai điệu phải thật chuẩn - Tay cần kéo căng, đẩy chùn chuẩn xác.

Nhịp Tự do

KHÚC DẠO NGÂM THƠ HUẾ

(CHÚ Ý : Các nốt ngân - Rung thưa)

Nhịp Tự do

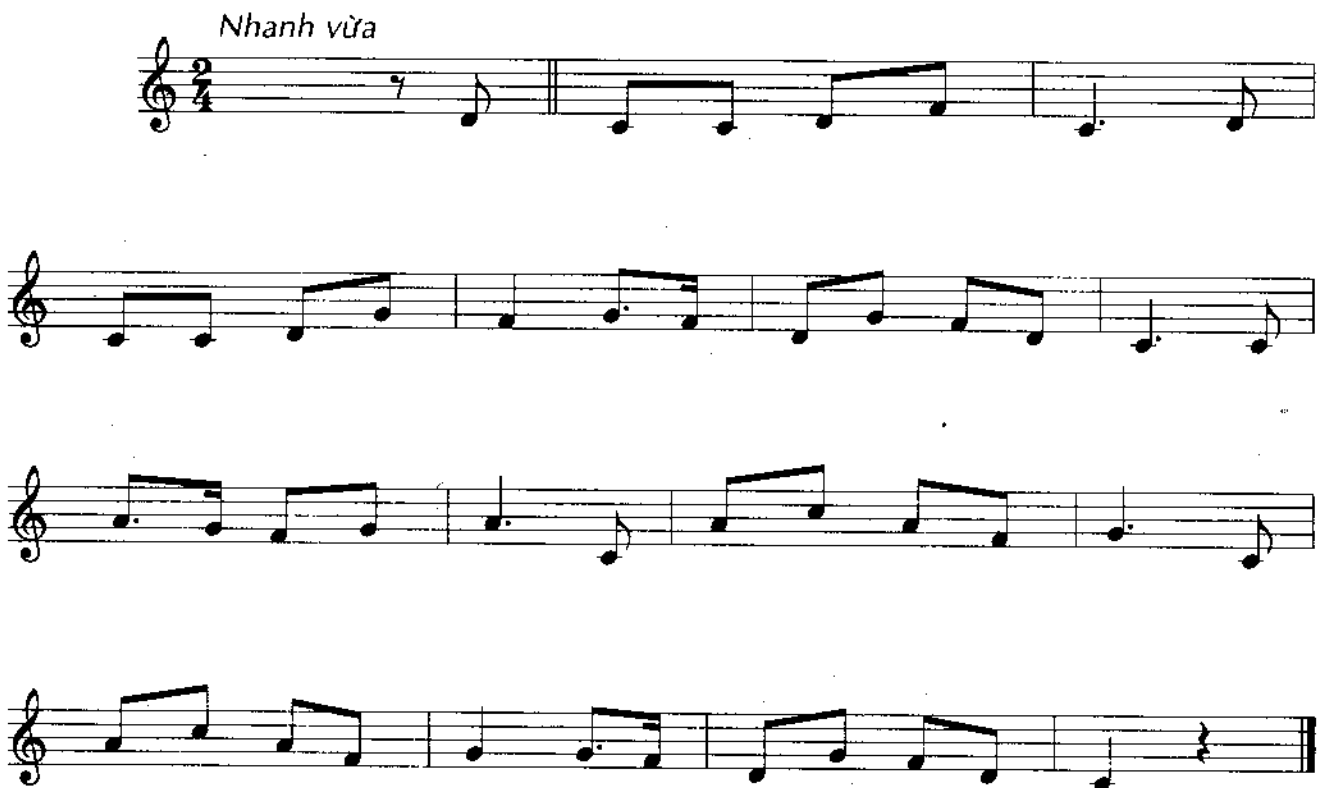
NGŨ ĐIỂM

NHẠC TÀI TỬ NAM BỘ

BÀI TẠ

NHẠC TÀI TỬ NAM BỘ

LONG HỔ HỘI

Nhanh

Rửa cũng nên muốn cho bền, lòng chớ phiền, lửa cũng

đượm dấm xin giữ gìn, khuyên ai - đừng phai hương nguyên.

TAM PHÁP NHẬP MÔN

NHẠC TÀI TỬ NAM BỘ

Nhanh vừa

THÁI BÁT BÔNG

NHẠC HUẾ

Hơi nhanh

THÁI BÁT DẬT

NHẠC HUẾ

Nhanh

TẤU MÃ

NHẠC HUẾ

Nhanh

XUÂN PHONG

Hơi nhanh

Lòng dạn lòng ai mặc ai thương cứ thương thôi đừng
thôi Chuyện vui cười í người ở đời đừng đem dạ, đem
dạ từ chối Ai mà tránh khỏi vô vòng nợ duyên.

EM BÉ NGOAN

Sáng tác : PHAN HUỲNH ĐIỀU

Hơi nhanh

Em được khen là em bé ngoan Vì mỗi khi đi học
về Em được khen là em bé ngoan Vì, mỗi khi được nêu
ương A ha ha chúng em đều ngoan Vì mỗi khi đi học
về A hoan hô chúng em đều ngoan Vì mỗi khi được nêu gương.

TẬP ĐẾM

Sáng tác : HOÀNG LÂN

Vừa phải

CÔ GIÁO

Sáng tác : ĐỖ MẠNH THƯỜNG - NGUYỄN HỮU TƯỜNG

Nhịp vừa - Tình cảm

Mẹ của em ở trường là cô giáo mến thương
Dạy từng câu từng lời từng nét bút đáng đi

Cô yêu em vô vàn, dạy dỗ em ngày tháng
Mong cho em nên người thành cháu ngoan của Bác

Em yêu biết bao nhiêu, mẹ của em ở trường

Mẹ của em ở trường là cô giáo mến thương.

CON CHIM NON

DÂN CA PHÁP

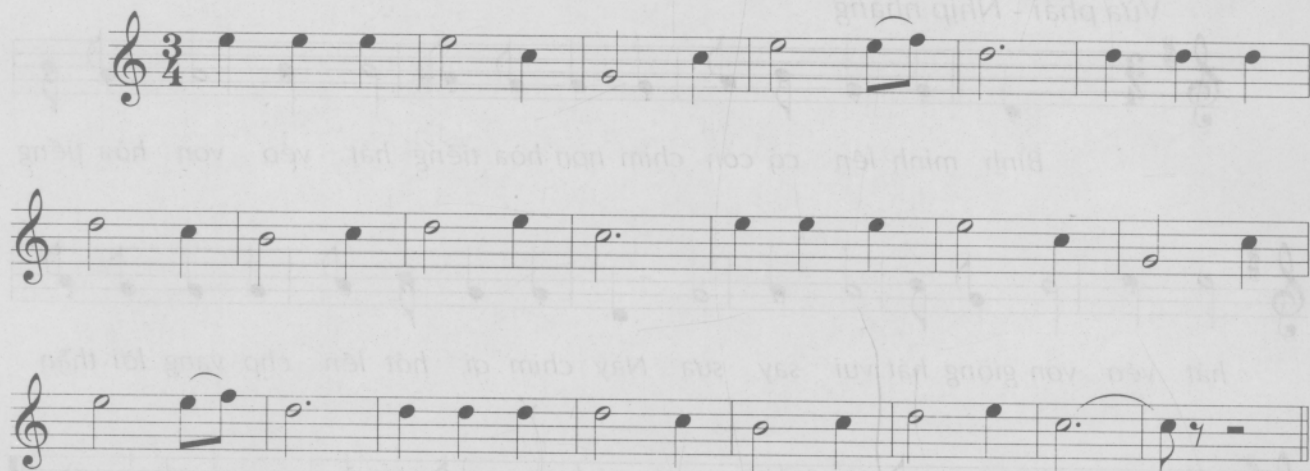
Vừa phải - Nhịp nhàng

(Trích đoạn)

CON KÊNH XANH XANH

Sáng tác : NGÔ HUỖNH

BÀI BẢN ỨNG DỤNG CHO KỸ THUẬT RUNG, LUYẾN THUẬN VÀ NGƯỢC TAY CẦN QUĂNG 3, QUĂNG 4

TRÔNG CHỜ DÂN CA QUAN HỌ BẮC NINH

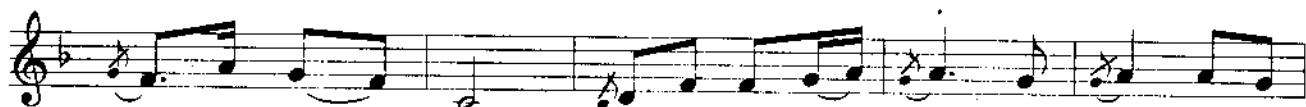
Tình cảm - Đợi chờ

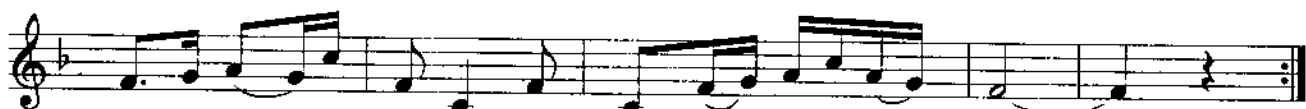
Bèo dạt mây i i trôi chốn xa xôi anh ơi em vẫn

đợi i bèo dạt Mây i i trôi anh ii em vẫn

đợi i vẫn chờ. Một i tin i i trông là hai tin i

đợi ba bốn i i tin chờ sao chẳng i thấy i i i anh..

QUA CẦU GIÓ BAY

DÂN CA QUAN HỌ BẮC NINH

Andantino ♩ = 66

Yêu nhau cời áo ơi a cho nhau Về nhà đối rằng cha đối

mẹ ơ ơ Này a ối a qua cầu, này a ối a qua

cầu Tình tình tình gió bay, tình tình tình gió bay.

LÝ LƯ LÀ

DÂN CA NAM BỘ

Vừa phải

Ai về dòng dừa mà qua trường Gió đưa lu

là bông sậy ơi người ơi. Bỏ í a buồn ơi người ơi cho

ai Bỏ í a buồn ơi người ơi cho ai.

CÂY TRÚC XINH

DÂN CA QUAN HỌ BẮC NINH

Chậm - Nhẹ nhàng - Trữ tình

Cây trúc xinh tang tình là cây trúc mọc Qua lối nọ như bờ

ao Chị hai xinh tang tình là chị hai đứng đứng nơi nào qua

lối như cũng xinh Đứng đứng nơi nào qua lối như cũng xinh.

LÝ ÁO VÁ QUÀNG

DÂN CA NAM BỘ

Vừa phải

Đố ai kiếm được ơ cái vẩy con cá trê

vang, cái gan là con tép bạc mấy ngàn là anh cũng mua

Ơ ơ ơ Áo vá quàng í a í á. Đố... ...a.

LÝ GIAO DUYÊN

DÂN CA NAM BỘ

Vừa phải - Buồn

Giờ lên lớp

Biểu diễn ĐÀN BẦU

LỜI LỜ NHẠC CHÈO

Hơi nhanh

(Lưu không)

.....)

TÙNG QUÂN

NHẠC LỄ HUẾ

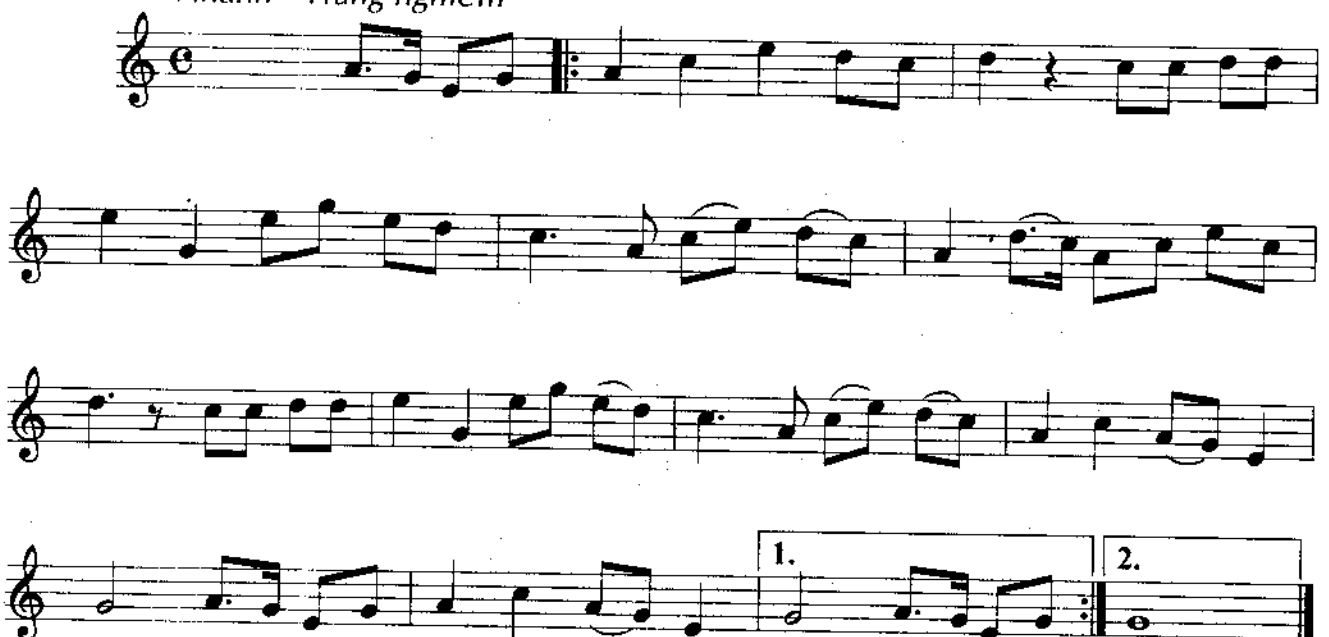
Nhanh - Trang nghiêm

ĐĂNG ĐÀN CUNG

NHẠC LỄ HUẾ

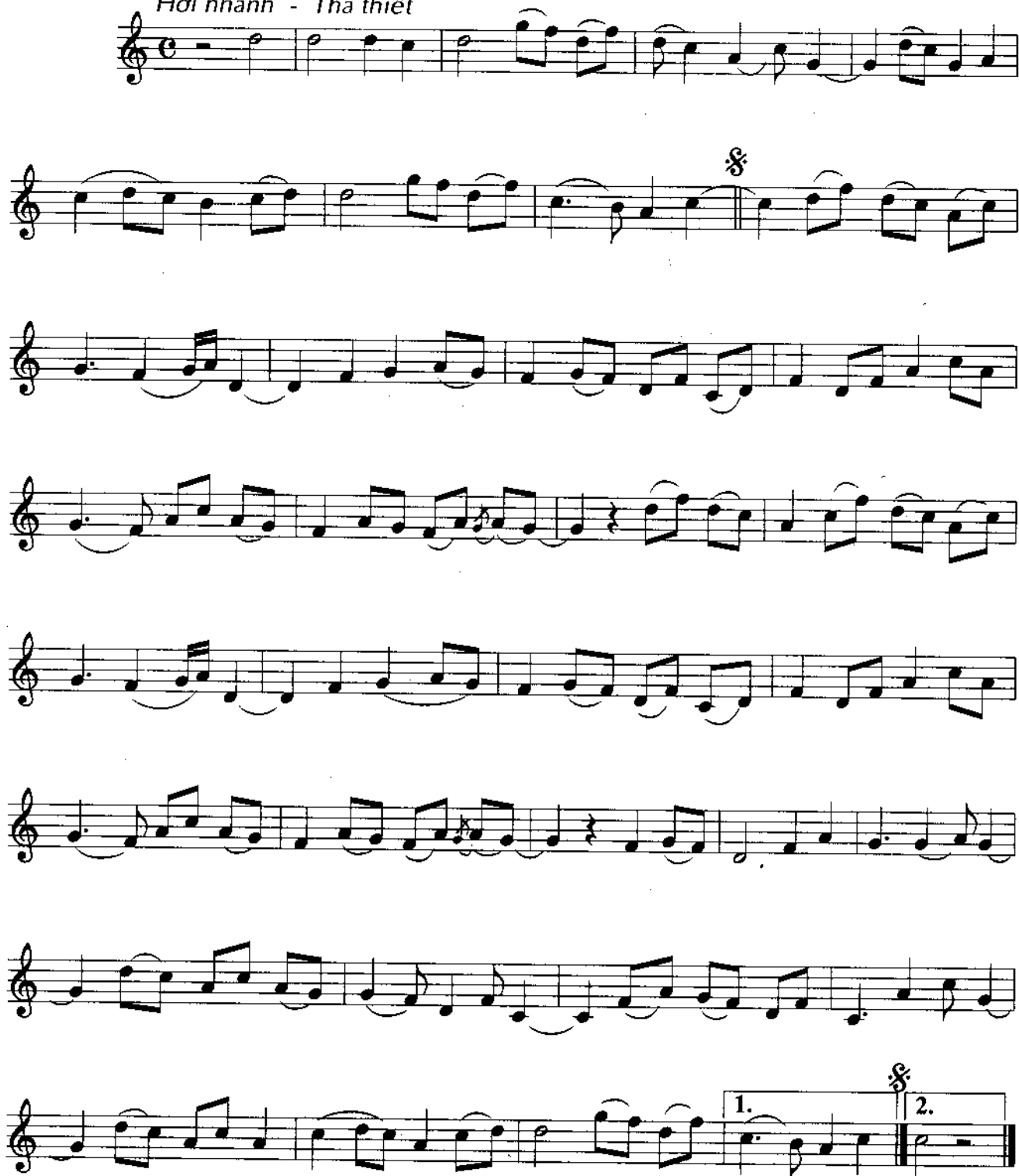
Nhanh - Trang nghiêm

PHÚ LỤC

NHẠC LỄ HUẾ

Hơi nhanh - Tha thiết

ĐẠ CỎ HOÀI LANG

Sáng tác : CAO VĂN LẬU

Vừa phải - Tình cảm

Từ là từ phu tướng bấu kiếm sắc phong lên dàng, vào

ra luống trông tin nhận năm canh mơ màng em luống trông tin

chàng, gan sắt vàng quận đau í a Đường dù xa ong bướm xin đó

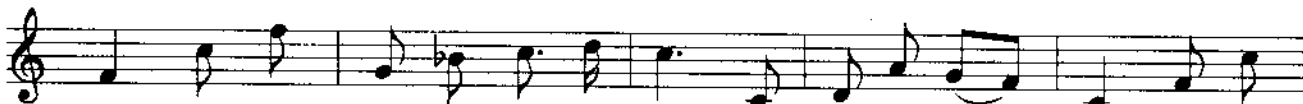
dừng phụ nghĩa tào khang í Đêm luống trông tin bạn ngày mỗi mòn như đá vọng

phu vọng phu vọng luống trông tin chàng sao nỡ phụ phàng a

chàng là chàng có hay đêm thiếp nằm luống những sầu tây. Bao thuở đó dây sum

vây duyên sắt cầm lợt phai í a, là nguyện ơ cho chàng hai chữ

binh an binh an Xin trở lại gia dàng, cho én nhận hiệp đôi í a.

LƯU THỦY ĐOẢN

(16 câu, nhịp đơn)

NHẠC NAM BỘ

Vừa phải

The musical score is written on a single staff in 2/4 time, using a treble clef. It consists of 16 measures, numbered 1 through 16. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, often beamed together. Measures 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, and 16 contain musical notation. Measure 5 contains a cross symbol (X) instead of a note. The piece concludes with a double bar line at the end of measure 16.

KIM TIỀN

NHẠC TÀI TỬ NAM BỘ

Hơi nhanh

SÁU CÂU VỌNG CỔ NHỊP TƯ

NHẠC CẢI LƯƠNG NAM BỘ

Hơi nhanh

1

2

3

4

5

6

ĐỘI KÈN TÍ HON

Sáng tác : PHAN HUỲNH ĐIỀU

Vừa phải

Te tò te đây là bạn kèn hơi Tò tò tò tò
Te tò te anh nào kêu thật to Tò tò tò tò

te có anh nào muốn chơi Mau lại đây với cây kèn te
ta đừng ra dằng trước cho Anh nào kêu bé trong mồm te

tí Tò tò tò te tí bước đều chân cùng đi,
tí Tò tò tò te tí xếp dằng sau cùng đi.

LÀNG TÔI

Sáng tác : VĂN CAO

Vừa phải

I II

I IV

I

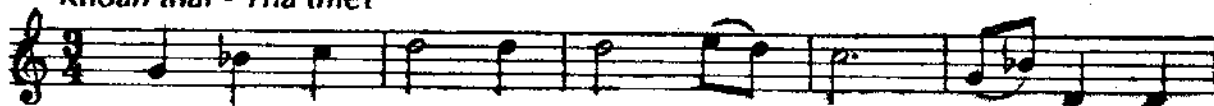
I I

VIỆT NAM QUÊ HƯƠNG TÔI

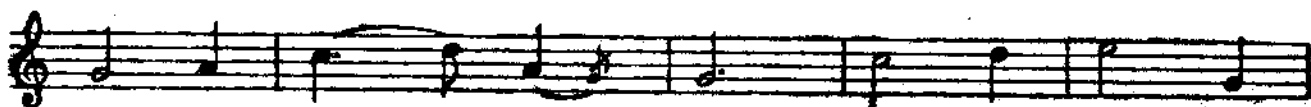
Sáng tác : ĐỖ NHUẬN

GHI CHÚ : Dựa vào tập bài hát nhiều tác giả do nhạc sĩ Phạm Tuyên giới thiệu.
Chúng tôi có đôi chút điều chỉnh cho phù hợp với tay cầm đàn để sát với lời ca.

Khoan thai - Tha thiết

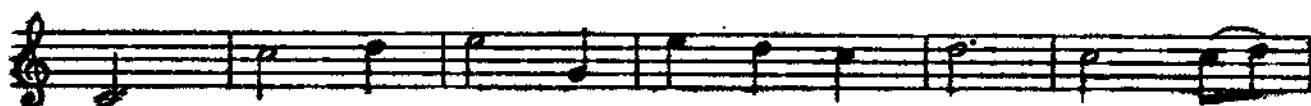
Bạn ơi hãy đến quê hương chúng tôi ngắm mặt biển
Mùa xuân đã đến quê hương chúng tôi mùa ngọt ngào

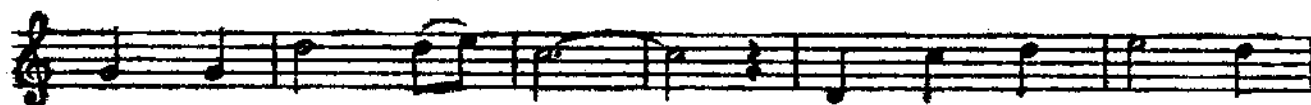
xanh xa tím chân trời Nghe sóng vỗ dạt
xanh bóng trắng lung đôi Đồng xanh lúa rập

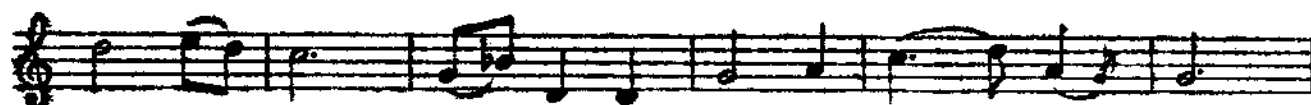
đào biển cá Vài phiêu tảo gió thổi ven
núi biển cá Tiếng ai ru con ngủ ru

từ biển xanh cánh vượt sóng xa ngoài khơi trong nắng
lời Đông xanh lửa thắp cánh bay cô bay đưa nước

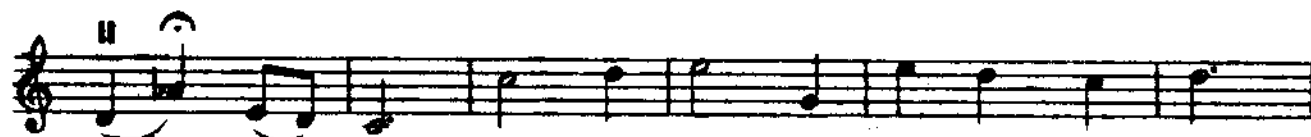
hồng hồng lên sáng ngời miền Nam đất nước quê
vẻ đông xanh sáng nhà Việt Nam yêu dấu xanh

hương chúng tôi Có rừng dừa xanh xa lít chân trời.
xanh lũy tre Sudi đỏ về sông qua những ruộng chè

Người thiếu nữ đạt dào tình trẻ Dáng xinh tươi đang
Dòng sông cuốn dòn về biển cả Lửa thanh niên vui

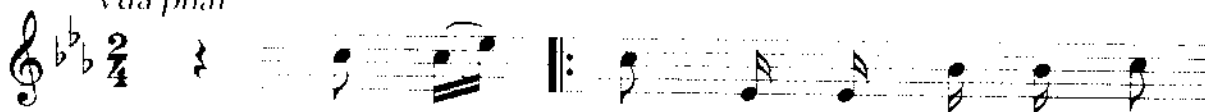
tuổi yêu đời. Lòng trai tráng rộng lớn như biển khơi
thỏa cuộc đời Mùa xuân tới nguồn sống đang sục sôi

Với cánh tay dựng nên đất trời.
Đất nước tôi Việt Nam sáng ngời.

TÌNH ĐẤT ĐỎ MIỀN ĐÔNG

Sáng tác : TRẦN LONG ẨN

Vireo phaei

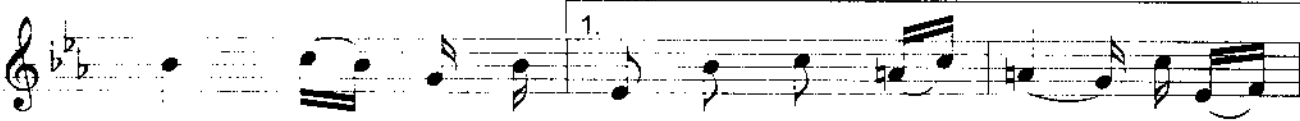
Cây	lúa	non	chờ	từng	cơ	mưa
(Ai	đã)	...qua	rừng	miền	Đông	đất
Con	nước	trong	về	miền	Đông	con nước
(Trong	dấu)	...tranh	người	miền	Đông	anh

nho,	Cây	lúa	trò	chờ	nước	đổ	trên
do,	Nghê	máu	do	nhuộm	hóng	đà	bao
dỏ	Sống	nước	do	dào	đặt	vỏ	quanh
dùng,	Trong	lao	động	người	lại	cũng	anh

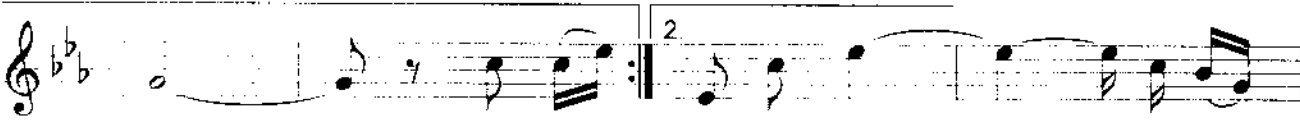

nguồn:	Cà	quê	hương	tạo	rực	thơm	đất
lần.	Mật	đất	lên	xanh	nhờ	người	nhanh
hơ	Kuông	lúa	mênh	mông	từng	vui	chôn
hùng.	Mạch	đất	ung	dung	cùng	người	chung
							sức

1.

mới. Đang chờ sức người vun xới ơ ơ những mầm
bón. Cho hạt lúa...
Mỹ. Trông từng con người cũng thấy ơ ơ những niềm
mới. Đang rộng chân...

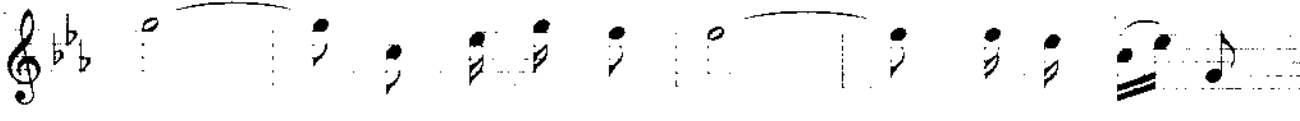

2.

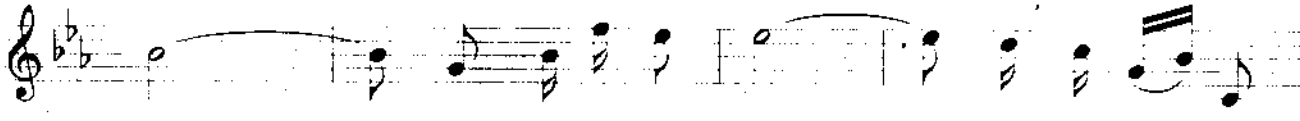
xanh. Ai đã...
...vàng nặng trĩu những sườn
tín. Trong dấu...
...trời rạng rỡ những mùa

non. Tổ Quốc ơi!
Ta yêu Người mãi
xuân.

màu Từ trận thắng hôm nay ta xây lại bằng

mười Từ trận thắng hôm nay ta xây lại đẹp

1. 2.

hơn. Con nước...
...hơn.

CÂU HÒ BÊN BỜ HIỀN LƯƠNG

Sáng tác : HOÀNG HIỆP - ĐĂNG GIAO

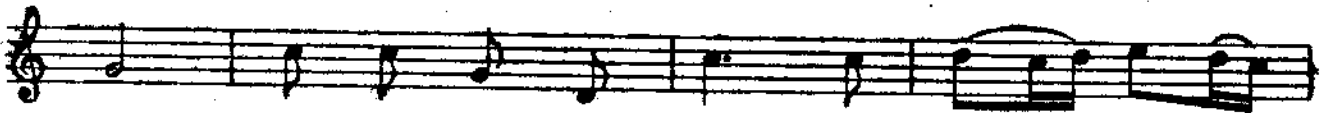
Tình cảm

Bên ven bờ Hiền Lương, chiều nay ra đứng trông
Trông qua rừng Trường Sơn miền quê xa khuất chân

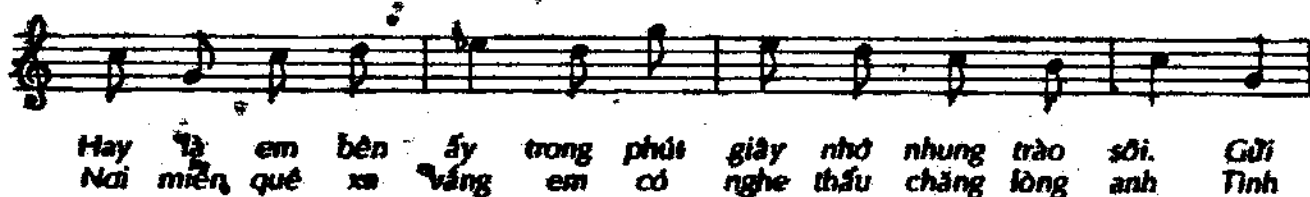
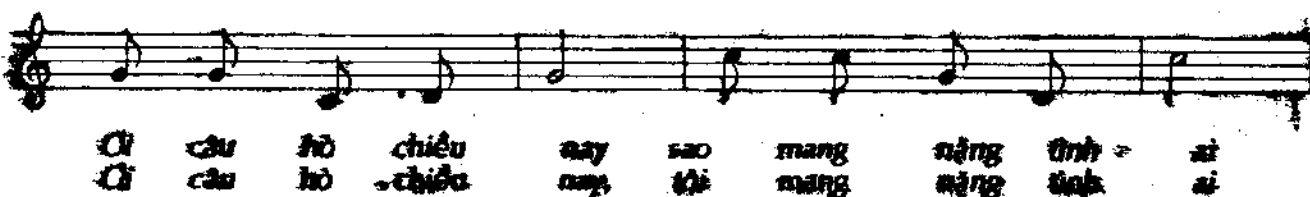
về trời mắt mây được ánh
mây trời đôi mắt đen được tình

quê. Xa xa đoàn thuyền nan bướm cần theo gió xuôi
trời. Xa xa một đàn chim so mây đang cánh lưng

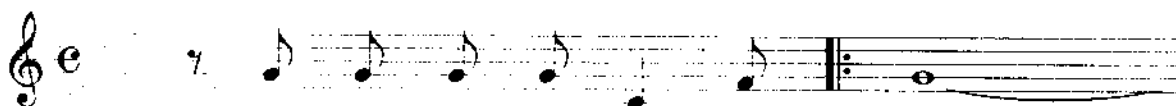

đồng. Bỗng trong sương mờ không gian trăm tiếng nghe câu
mời. Hời chim hãy dừng cho gửi lời đến phương xa

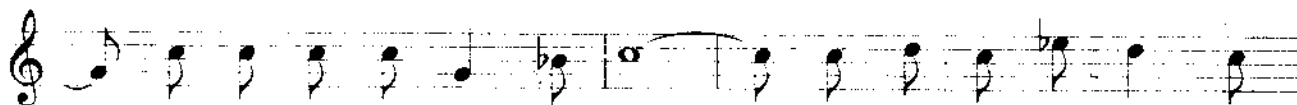

CON THUYỀN KHÔNG BẾN

Sáng tác : ĐẶNG THẾ PHONG

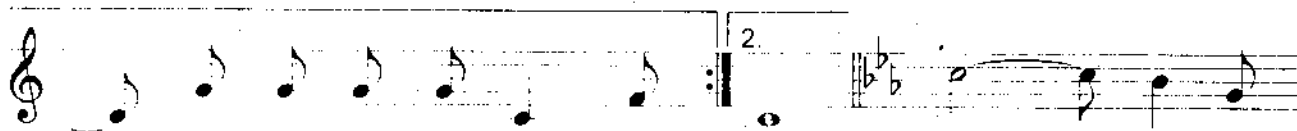
Đêm nay thu sang cùng heo may
...may

Đêm nay sương lam mờ chân mây Thuyền ai lơ lững trôi theo
Vi vu qua muôn cánh mờ say Miền xa lời gió vang thông

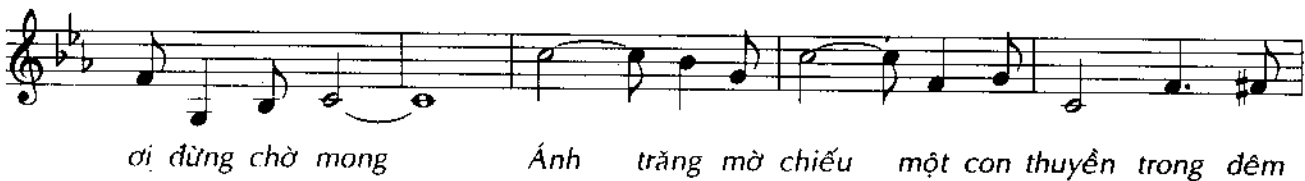
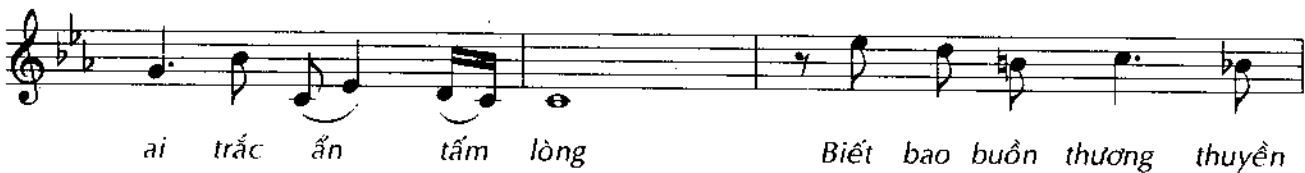
dòng Như nhớ thương ai tròng tơ lòng.
ngàn Ai oán thương ai tàn mơ...

Đêm nay thu sang cùng heo... ...vàng. Lướt theo chiều

gió một con thuyền theo trăng Trôi trên sông Thương

LÒNG MẸ

Sáng tác : Y VÂN

Dào dạt - Tình cảm

Lòng mẹ bao la như biển Thái Bình dạt
Lòng mẹ chan chứa trên bao xóm làng gần

dào Tình mẹ tha thiết như dòng suối hiền ngọt ngào. Lòng mẹ êm
xa. Tình mẹ dâng tới trắng ngà đứng lặng để nghe. Lời ru xao

ái như đồng lúa chiều rì rào. Tiếng ru bên thềm trăng tà soi bóng mẹ
xuyến núi đồi suối rừng rặng tre. Sóng ven Thái Bình im lặng khi tiếng mẹ

yêu. Lòng mẹ thương con như vầng trăng tròn mùa thu. Tình mẹ âu
ru. Một lòng nuôi nấng vỗ về những ngày còn thơ. Một tình thương

yếm như làn gió đùa mặt hồ. Lời ru man mác êm như sáo diều đặt
mến êm như tiếng đàn lời thơ. Mẹ hiền sớm tối khuyên nhủ bao lời mận

dờ. Nắng mưa sớm chiều vui cùng tiếng hát trẻ thơ. Thương
mà. Khắc ghi bên lòng con trẻ muôn bước đường xa. Thương

con thao thức bao đêm dài, con đã yên giấc mẹ hiền vui sướng biết
con mẹ hát ru êm đêm, ru lòng thơ ấu quên gì khi thức trắng

bao Thương con khuya sớm bao tháng ngày Lặn lội gieo
đêm. Bao năm nước mắt như suối nguồn chảy vào tim

neo nuôi con đến ngày lớn khôn. Dù cho mưa gió không quản thân nghèo mẹ
con mái tóc trót dành dắm sương. Dù ai xa vắng trên đường sớm chiều về

yêu. Một sương hai nắng cho bạc mái đầu buồn phiền. Ngày đêm sớm
dâu. Dù cho mưa gió tháng ngày trong đời bể dâu. Dù cho mưa

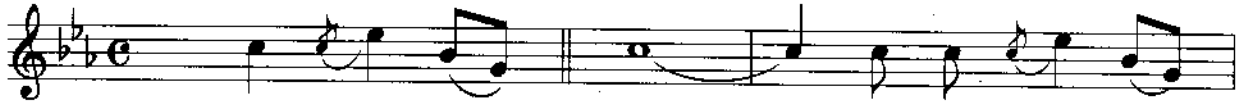

tối vui cùng con nhỏ một miền. Tiếng ru êm đêm mẹ hiền năm tháng triển miên.
nắng như lòng thương chẳng nhạt nhòa. Vẫn mơ quay về vui vầy với bóng mẹ yêu.

CON NƯỚC VỀ XUÔI

Sáng tác : LƯƠNG BẰNG VINH - TRẦN MỘNG HOÀNG

Vừa phải - Dào dạt

Con nước về xuôi, ơ con nước về

xuôi (ơ) là con nước ngọt Em ở trên đồng khi những giọt sương chưa

tan. Tiếng hát của em trong vắt (ơ) nhịp nhàng Làm rộn

rã lòng anh không ngọt. Con nước về xuôi ơ con nước về

xuôi (ơ) là con nước ngọt Em ở trên vồng em hái dọt rau

lang. Tiếng hát em đưa giọng bỗng (ơ) giọng trầm Như con

nước về xuôi lúc đây lúc cạn. Con nước về xuôi

gọi tình bầu tình bạn. Anh cày ruộng trước em lượm cỏ đồng

sau. Tình đất bao la tình người vô tận Mưa nắng bao

mùa vẫn sống bên nhau. (Nhạc

...) Từ cánh đồng này nơi trũng chỗ gò cao Người cấy đồng

sau, người đồng trên bắt lối Câu hát ngân nga tiếng cười cời

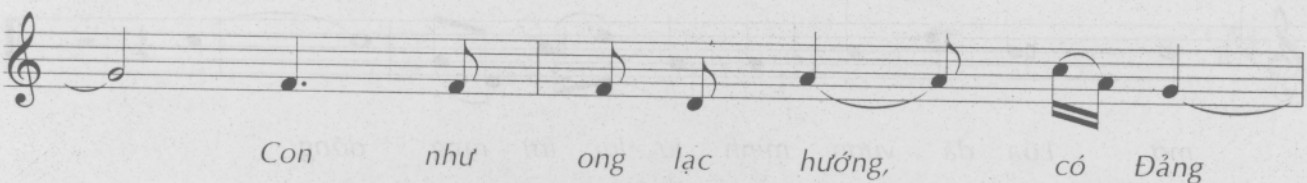
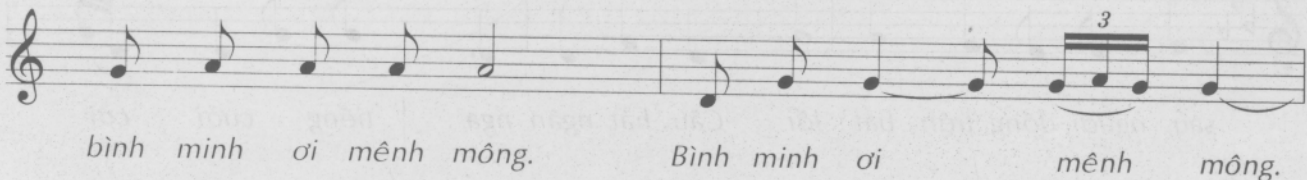
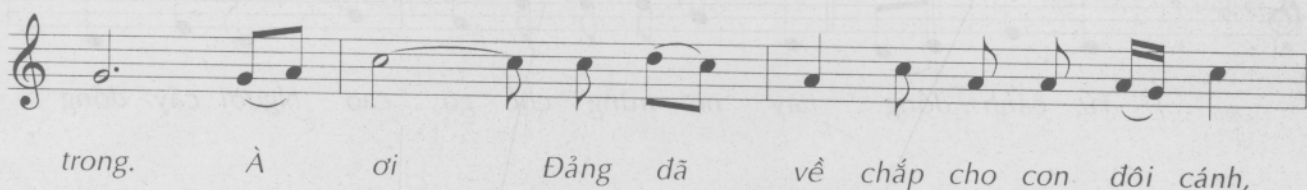
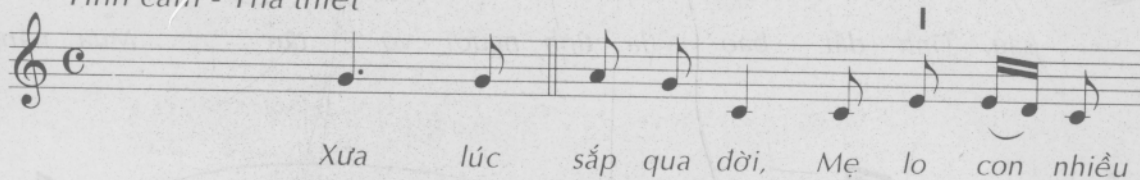

mở Lúa đã vươn mình từ lúc (ơ) rạng đông.

TÌNH MẸ

Sáng tác : BÙI LÃM

Tình cảm - Tha thiết

là gió đưa đường về hợp đàn gảy mặt thơm lòng hương

muôn phương. À ơi... ơi... nghĩa Đảng

như ư tình người Mẹ mệnh mông như đại dương, mệnh

Rall...

mông như đại dương. Nghĩa Đảng bát ngát mệnh mông.

Hòa tấu bản Lưu thủy - Kim tiền

GIỌT MƯA THU

Sáng tác : ĐẶNG THẾ PHONG

Chậm

The musical score for "GIỌT MƯA THU" is written on ten staves. It begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The tempo marking "Chậm" is placed above the first staff. The melody consists of various note values including eighth, sixteenth, and quarter notes, often beamed together in groups. There are several rests throughout the piece. The final staff ends with a double bar line and a "Rall..." marking, indicating a gradual deceleration.

HÒA TẤU : BẦU - SÁO - TRANH LƯU THỦY KIM TIỀN

LƯU THỦY

NHẠC CỔ HUẾ

Vừa phải

BẦU

SÁO

TRANH

KIM TIỀN
Hơi nhanh

MỤC LỤC

LỜI GIỚI THIỆU	03
LỜI NÓI ĐẦU	04
TÓM LƯỢC VỀ CÂY ĐÀN BẦU VIỆT NAM	05
GIỚI THIỆU CÂY ĐÀN BẦU	06
A. CẤU TRÚC CỦA CÂY ĐÀN	06
B. THÀNH PHẦN CẤU TRÚC ĐÀN BẦU	06
C. CÁC KIỂU CẦN ĐÀN	08
D. TRỤC LÊN DÂY	09
E. CÁC KIỂU QUE GẤY	09
NHỮNG KỸ THUẬT SỬ DỤNG ĐÀN BẦU	10
A. TƯ THẾ NGỒI ĐÀN	10
B. CÁCH MẮC DÂY VÀ LẤY DÂY ĐÀN	12
KỸ THUẬT TAY PHẢI (TAY GẤY)	13
A. CÁCH CẦM VÀ CÔNG DỤNG CỦA QUE GẤY	13
B. NGUYÊN LÝ CỦA TAY GẤY	15
C. CÁCH GẤY ĐÀN BẦU	19
SƠ ĐỒ TỔNG QUÁT TỶ LỆ KHOẢNG CÁCH CÁC ĐIỂM “CHẠM GẤY” TRÊN DÂY ĐÀN	21
SƠ LƯỢC NHẠC LÝ	22
SƠ LƯỢC TÍNH NĂNG CỦA ĐÀN BẦU	24
LUYỆN GẤY TRÊN CÁC ĐIỂM “CHẠM GẤY”...	25
BÀI 01	25
BÀI 02	25
BÀI 03	26
BÀI 04	26
KỸ THUẬT TAY TRÁI	27
A. CÁCH CẦM VÀ SỬ DỤNG CẦN ĐÀN	27
B. VỊ TRÍ TAY CẦM TRÊN CẦN ĐÀN	27
CAO ĐỘ CÙNG LỰC TÁC ĐỘNG LÊN CẦN ĐÀN	28
KỸ THUẬT TẠO RA MÀU SẮC ÂM THANH	29
TAY TRÁI SỬ DỤNG CẦN ĐÀN (VÒI ĐÀN)	31
BÀI 05	31
BÀI 06	32
BÀI 07	33
BÀI 08	34
BÀI 09	34
BÀI 10	35
BÀI 11	36
BÀI 12	37
BÀI 13	38
BÀI 14	39
BÀI 15	40
BÀI 16	40
BÀI 17	41
BÀI 18	41
BÀI 19	42
BÀI 20	42
BÀI 21	43
BÀI BẢN ỨNG DỤNG CHO KỸ THUẬT RUNG, LUYỆN, NẤN CẦN ĐÀN LÊN XUỐNG Q.2	44
HÁT RU MIỀN BẮC	44
BẢ MƯƠI SÁU THỨ CHIM	45
XE CHỈ LUỒN KIM	45

MỤC LỤC

CỎ LÃ	46
BẮT KIM THANG	46
TRÈO LÊN TRÁI NÚI THIÊN THAI	47
LÝ CON SÁO BÌNH TRỊ THIÊN	47
LÝ THƯƠNG NHAU	48
HÁT VÍ VƠ CỎ	48
LÝ CÂY XANH	49
LÝ CÂY BÔNG	49
LÝ CHIM QUYÊN	50
LÝ CON SÁO GỖ CÔNG	50
LÝ CÁI MÓN	51
ỚP YANG (RỘN RÀNG CÔNG CHIỀNG)	51
KHÚC ĐẠO NGÂM THƠ BẮC	52
KHÚC ĐẠO NGÂM THƠ HUẾ	52
NGŨ ĐIỂM	53
BÀI TA	53
LONG HỔ HỘI	54
TAM PHÁP NHẬP MÔN	54
THÁI BÁT BÔNG	55
THÁI BÁT DẬT	55
TẤU MÀ	56
XUÂN PHONG	57
EM BÉ NGOAN	57
TẬP ĐỀM	58
CÔ GIÁO	58
CON CHIM NƠN	59
MÚA VUI	59
CON KÊNH XANH XANH	60
BÀI BẢN ỨNG DỤNG KỸ THUẬT RUNG, LUYẾN, THUẬN VÀ NGƯỢC TAY CÁN Q.3,4	61
TRÔNG CHỜ	61
QUA CẦU GIÓ BAY	62
LÝ LU LÀ	62
CÂY TRÚC XINH	63
LÝ ÁO VÁ QUẢNG	63
LÝ GIAO DUYÊN	64
LỜI LỜ	65
TÙNG QUÂN	67
ĐĂNG DÂN CUNG	67
PHÚ LỤC	68
ĐA CỔ HOÀI LANG	69
LƯU THỦY ĐOÀN	70
KIM TIỀN	71
SÁU CẦU VỌNG CỔ NHỊP TƯ	72
ĐỘI KÈN TÍ HON	73
LÀNG TÔI	73
VIỆT NAM QUÊ HƯƠNG TÔI	74
TÌNH DẤT ĐỎ MIỀN ĐÔNG	76
CẦU HỒ BẾN BỜ HIỀN LƯƠNG	78
CON THUYỀN KHÔNG BẾN	80
LÒNG MẸ	82
CON NƯỚC VỀ XUỐI	84
TÌNH MẸ	86
GIỌT MƯA THU	88
HÒA TẤU BẦU, SÁO, TRANH	89
LƯU THỦY - KIM TIỀN	89
MỤC LỤC	94

ĐÀN BẦU CĂN BẢN

BÙI LẮM

NHÀ XUẤT BẢN ÂM NHẠC

61 Lý Thái Tổ - Hà Nội ; ĐT: 04.8256208; Fax: 04.9360603

Chi nhánh: 7 Nguyễn Thị Minh Khai - TP. Hồ Chí Minh; ĐT: 08.8292793

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Nhạc sĩ TẠ TUẤN

Chịu trách nhiệm bản thảo và biên tập:

Nhạc sĩ TẠ TUẤN - BÙI LẮM

Chép nhạc vi tính và trình bày sách:

Nhạc sĩ LƯƠNG BẰNG VINH

Minh họa hình ảnh:

Họa sĩ MAI LIÊM

Sửa bản in:

Nhạc sĩ BÙI LẮM

Thiết kế bìa:

MINH LONG

Mã số: $\frac{78 - 781}{AN - 2003}$ 1494/ I/ 23-3-2003

In 1.000 cuốn, khổ 19 x 27 cm, tại Công ty in 27-7, TP. Hồ Chí Minh
Giấy phép xuất bản số 35/XBÂN-TN ngày 17-06-2003. Và căn cứ giấy chấp nhận đăng ký KHXB
số 1494/I/23-3 XB-QLXB cấp ngày 17-12-2002 của Cục xuất bản.
In xong và nộp lưu chiểu Quý 3 năm 2003.

ĐÀN BẦU CĂN BẢN

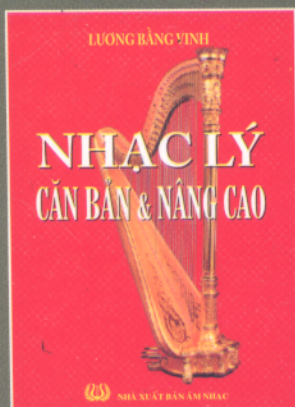
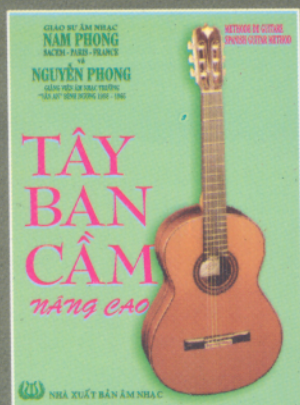
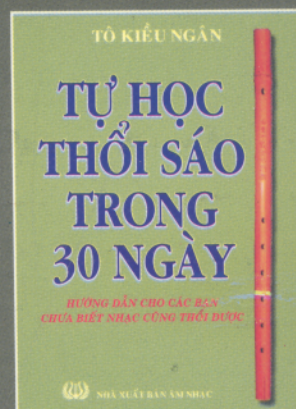
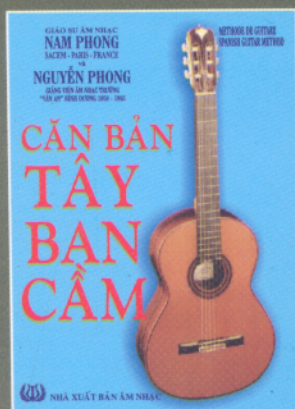
NHẠC SĨ HỘI VIÊN HỘI ÂM NHẠC VIỆT NAM

Nhạc sĩ: BUI LAM

Sinh năm: 1942

Thôn Đào Xá-Ấn Thi-Hưng Yên

TRÂN TRỌNG GIỚI THIỆU SÁCH ĐÃ PHÁT HÀNH

Nhà sách
THỊ NGHỆ

• 153 XÕ VIẾT NGHỆ TĨNH - P. 17 - Q.BT - TP.HCM
• ĐT & FAX: 8982359 - 0913808093

Giá: 20.000 đồng